

Gospodarstvo in finance: ČSFR bo ujela Avstrijo – Ne le Elan, po svetu tudi drugi veliki konfederacijski – Denar je cenejši

Kritične pripombe h konfederalni pogodbi

Republiška vlada za zaprtimi vrati o možnih elementih za konfederalno pogodbo – Lojze Peterle: Po ustavni poti ni mogoče rešiti problema Jugoslavije

LJUBLJANA, 10. septembra – Republiški izvršni svet je na današnji seji obravnaval predlog možnih elementov za konfederalno pogodbo. Kot je dejal predsednik vlade Lojze Peterle v posebni izjavi, gre za gradivo v delovni obliki, h kateremu je bilo na seji izrečenih precej kritičnih pripomb, zato danes razprave niso končali. Nadaljevala se bo v sredo.

«Elementi konfederalne pogodbe zajemajo gospodarski sistem, obrambni sistem in zunanjo politiko, vsebujejo tudi možne organe konfederacije. Vse je zdaj odvisno od dogajanj v vsej Jugoslaviji,» je dejal Lojze Peterle in dodal, da neformalno vedo, da prihaja v glavnih političnih krogih do enotne ocene, da po ustavni poti ne moremo rešiti problema Jugoslavije. Vprašanje je torej, kdo še ima legitimnost in legalne možnosti, da prevzema vodilno vlogo. To je zdaj bistveno vprašanje, če se strinjamo, da ustavna pot ni možna, se moramo strinjati tudi o tem, po kakšni poti bomo probleme rešili. Vsekakor smo vsi v isti misli,» je dejal Peterle.

Lojze Peterle je še dodal, da se bodo o tem pravih jutri pogovarjali tudi s predsednikom ZIS Antejem Markovičem, saj je po njegovem mnenju ZIS edini legitimni partner za pogovore, odkar zvezna skupščina ni pooblaščen za to, da karkoli se bo zgodilo z odločanjem po republikah, da to uredimo po mirni, dogovorni poti. Lojze Peterle je še dodal, da se bodo o tem pravih jutri pogovarjali tudi s predsednikom ZIS Antejem Markovičem, saj je po njegovem mnenju ZIS edini legitimni partner za pogovore, odkar zvezna skupščina ni pooblaščen za to, da karkoli se bo zgodilo z odločanjem po republikah, da to uredimo po mirni, dogovorni poti.

Lojze Peterle je še dodal, da se bodo o tem pravih jutri pogovarjali tudi s predsednikom ZIS Antejem Markovičem, saj je po njegovem mnenju ZIS edini legitimni partner za pogovore, odkar zvezna skupščina ni pooblaščen za to, da karkoli se bo zgodilo z odločanjem po republikah, da to uredimo po mirni, dogovorni poti.

Lojze Peterle je še dodal, da se bodo o tem pravih jutri pogovarjali tudi s predsednikom ZIS Antejem Markovičem, saj je po njegovem mnenju ZIS edini legitimni partner za pogovore, odkar zvezna skupščina ni pooblaščen za to, da karkoli se bo zgodilo z odločanjem po republikah, da to uredimo po mirni, dogovorni poti.

Lojze Peterle je še dodal, da se bodo o tem pravih jutri pogovarjali tudi s predsednikom ZIS Antejem Markovičem, saj je po njegovem mnenju ZIS edini legitimni partner za pogovore, odkar zvezna skupščina ni pooblaščen za to, da karkoli se bo zgodilo z odločanjem po republikah, da to uredimo po mirni, dogovorni poti.

TEMA DNEVA Odštevanje za federacijo

Čeprav je slovenski premier Lojze Peterle včeraj dejal, da bi raje dal izjavo o federaciji kot o konfederaciji, so vendar Jugoslaviji, kakršna je zdaj, dve šteti.

Slovenska vlada sicer še ni strnila razprave o možnih elementih konfederalne pogodbe. Tudi na Hrvaškem se s podobnim dokumentom za zdaj – prav tako kot v Sloveniji – ukvarjajo le posamezniki in ozki krogi. Čeprav sta dokumenta skrivnostna in čeprav ne Slovenija ne Hrvaška nimata drugega pooblastila, kot da ju pripravita, gre vendar za iskanje možnih rešitev za Jugoslavijo. Te namreč po ustavni poti, o tem so očito že enotni vsaj v političnih vrhovih vseh republik, ni več mogoče postaviti na čvrste noge. In tega dejstva ne bo spreminila niti današnji obisk zveznega premiera Anteja Markoviča, čeprav ostaja edini še možni sogovornik o bodočnosti države z njegova zdajšnjega vrha.

Oziviljanje ideje o konfederaciji pa je v bistvu le del mozaika, ki nastaja v Sloveniji, da bi udeleženi nedvoumno politično voljo o samostojnosti in suverenosti države Slovenije. Tisto, kar je vlada danes pripravila za odločanje v parlamentu konec meseca, so veliko bolj otipljiva znamenja naše poti – gre za ustvarjanje pravnega sistema, kjer smo bili doslej popolnoma boski. In ker ni dvoma, da bo slovenski parlament ob operativni analizi deklaracije o suverenosti z ustavnimi dopolnili in ustavnim zakonom dodal še pooblastila vladi za dogovarjanje in pogajanja z možnimi konfederalnimi partnerji, se je začelo odštevanje dni, v katerih bo Jugoslavija še federativna država.

JANA TASHKAR

Irak preseljuje divizije in zastonj ponuja nafto

Konec sovražnosti z Iranom, dogovor o diplomatskih odnosih med državama – Iranci dobili živilske karte – Jordanija hiti postavljati taborišča

BAGDAD, 10. septembra (Tanjug) – Irak premešča stotine svojih vojakov s položajev ob iranski meji na druge konce, proti morebitnim novim sovražnikom Turčiji, Saudski Arabiji in Siriji, saj sta se z Iranom dogovorila, da v kratkem navežeta diplomatske odnose. Ta dogovor je sad obiska sfera iraške diplomacije Tarika Aziza v Teheranu.

Irak naj bi preselil tri divizije, katerih vsaka šteje po enajst tisoč mož, proti Turčiji, še tri divizije na mejo proti Siriji ter pet divizij priključil glavnini sil na jugu Iraka, če bi se bilo treba upreti arabskim in zahodnim vojaškim enotam iz Saudske Arabije. Ker v državi pod blokado zmanjkuje osnovnih živil in zdravil, so danes razdelili med prebivalstvo karte. Veljavna dva meseca, iz česar bi lahko sklepari, da je toliko tudi zalog živeža, ali pa

JANA TASHKAR

DANES V DELU

● **Negotova usoda zakona o plačah**
Zvezna vlada in sindikat vsak na svojem bregu

● **Blesk nožev v Sandžaku**
Če bo začela teči kri, bo tekla v potokih, pravijo prebivalci Sandžaka

● **V Sloveniji ni naftnih kršilcev**
Tržni inšpektor pravi, da spoštujemo republiške zakone

● **Trohnoba socialnih jasli**
Podjetja naj skrbijo za profita, država pa za socialno

● **En Peterle – predsednik vlade, pet Peterletov – pevski zbor**
Ali kako se je družina slovenskega premiera udeležila koncerta družinskega petja v Sentandražu

● **Žepar se je prijavil sam**
Premalo denarja ali nenaden napad pšenosti?

VREMENSKA NAPOVED

vroče pole-tje je mimo, lojze...
ne sekiraj se, alojz, tudi jesen bo vroča...

Karikatura: Franco Juri

PROTEST PROTI VELIKIMA – V Bagdadu so se zbrali demonstranti, ogorčeni zaradi helmskih dogovorov med Bushem in Gorbačovom. Svoje nezadovoljstvo so sredi glavnega mesta izrazili tudi s sežiganjem ameriških uniform in ameriške zastave ter s sovražnimi gesli, izpisanimi na transparentih. Na demonstracijah se je zbralo na tisoče prebivalcev in vzklikalo: »Dol z Bushem!« (Telefoto: Reuter)

Konfederalna pogodba na situ dveh republik

Na Hrvaškem proučujejo slovenski osnutek – Dileme o novi ustavi: predsedniški ali parlamentarni sistem

OD NAŠEGA DOPISNIKA
ZAGREB, 10. septembra – Po besedah podpredsednika Republike Hrvaške Dušana Bilandžića je podobno, kot zdaj razmišljajo na Hrvaškem o konfederalni pogodbi zveze samostojnih jugoslovanskih držav, že novembra leta 1965 razmišljal Edvard Kardelj. To pa naj bi bil eden izmed dokazov, da vse, kar se je dogajalo do letošnjih volitev na Slovenskem in na Hrvaškem, le ni bilo predvsem to, da naj bi bila osnova slovenske in hrvaške konfederalne pogodbe napisana v evropskem pravnem jeziku.

V predsedstvu Republike Hrvaške se niso razprave o konfederalni pogodbi, na današnjem pogovoru s časnikiarji so povedali, da strokovne službe predsedstva sedaj pregledujejo besedilo slovenske pogodbe, nato pa naj bi stekel postopek usklajevanja. O razlikah med slovenskim in hrvaškim besedilom nismo zvedeli nič, pač pa sta osebna svetovalca predsednika Republike Hrvaške dr. Franja Trdman, dr. Slavica Letica in dr. Darko

● **Kako pomemben je predložitveni čas v BiH za Hrvaško, je pokazala tudi razprava v HDZ za BiH v soboto zvečer za zaprtimi vrati v Zagrebu, ko so na sestanku izključili iz HDZ dosedajšnjega predsednika HDZ za BiH dr. Davora Perinovića. Podpredsednik Hrvaške in član vodstva HDZ Antun Vrdoljak je z rekel, da je do izključitve prišlo zato, ker je dr. Perinović priključil svoje srbsko poreklo in se predstavil za Hrvata.**

Bekić govorila o vsebini hrvaškega osnutka, ki je prilagojen pravilom Evropske skupnosti, se pravi, da naj bi po hrvaški zamisli bodoča jugoslovanska konfederacija delovala kot evropska skupnost. Osnutek hrvaške pogodbe je spisan na 11 tipkanih straneh in ima osem poglavij. Očitno je, da bodo v naslednjih dneh tako kot v predsedstvu Hrvaške kot v predsedstvu Slovenije proučili besedilo konfederalne pogodbe sosednje republike, nato pa se bodo o tem izrekli v obeh republiških vodstvih in po uskladitvi različnih pogledov pripravili skupen osnutek.

Pred desetimi dnevi je bil imenovan kar 212-članski odbor za pripravo nove hrvaške ustave, ki pa bo po besedah podpredsednika Republike Hrvaške Antuna Vrdoljaka dokument trajne vrednosti. Zato s pripravo besedila za novo ustavo, ki jo po predložitveni napovedih namerjajo sprejeti do konca leta, ne kaže preveč hiteti. Kljub temu je po beseda skupina strokovnjakov do danes pripravila besedilo na 200 tipkanih straneh, v katerem je tako rekoč vsak predlog razčlenjen v več variant. O njih se bo

Vrsta slovenskih zahtev

Danes na obisku v Sloveniji predsednik ZIS Ante Marković – Slovenska vlada bo zahtevala razpravo o petih, za Slovenijo spornih vprašanih reforme

LJUBLJANA, 10. septembra – Na obisk v Slovenijo pride jutri predsednik zveznega izvršnega sveta Ante Marković. Kot smo zvedeli, se bo s predstavniki slovenskega političnega vrha pogovarjal predvsem o nekaterih odprtih vprašanih njegove gospodarske reforme. Slovenska vlada naj bi od Markovića zahtevala, da skupaj proučijo nekatere možnosti in posledice na petih za Slovenijo spornih vprašanih gospodarske reforme.

To je odprava vezave dinarja na DEM ali njegova devalvacija oziroma, kar je sicer še slabša rešitev, uveljavitev obrestnega subvencioniranja izvoza. V Sloveniji namreč menimo, da je izvoz za jugoslovansko gospodarstvo vsaj takšnega pomena kot odkup predražega žita. Nadaljevanje sedanje težajne politike brez izvoznih spodbud bo v naslednjih nekaj mesecih uničilo najvitalnejša jugoslovanska in slovenska podjetja. Drugo vprašanje, o katerem bo, kot se je izvedelo, jutri tekel pogovor med predstavniki slovenske in zvezne vlade, bo zmanjšanje davčnih obremenitev. Po našem mnenju bi morala federacija izdatke države predvsem na področju obrambe. Vztrajanje pri zdajšnjih obremenitvah in nekakšnih odstotkih v družbenem produktu, ki naj bi določali višino

potrebnih izdatkov za obrambo, je absurdno v zdajšnji evropski politični situaciji. Na jutrišnjem srečanju naj bi proučili tudi vprašanje učinkovitih nadzora rasti osebnih dohodkov in vrnitev osebnih dohodkov zvezne administracije na primerljivi raven. Demonstracijski učinki povečanja osebnih dohodkov v zvezi upravnih namreč daleč presegajo finančne učinke za takšno povečanje potrebne povečane obremenitve gospodarstva. Dejansko in najvitalnejše povečanje osebnih dohodkov v zvezi upravnih je v slovenski upravi že sprožilo vrsto zahtev, ki jih slovenska vlada ne more obvladovati.

Slovenska vlada naj bi jutri od Markovića zahtevala tudi korekcije denarne politike na področju obrestovanja, stopen in osnove za obvezne rezerve ter prenos dela deviznih rezerv na poslovne banke oziroma narodne banke republik. Dosedajnja regulativa pri določanju obresti, višine in osnov za oblikovanje obvezne rezerve je bila diskriminatorna do slovenskih bank, dohodek od deviznih rezerv, ki jih ustvarjajo izvozniki, pa dobiva Narodna banka Jugoslavije. Prav tako pa naj bi slovenski predstavniki od Markovića zahtevali, da zvezna vlada prevzame del zapadlih terjatev podjetij do Iraka. Številna podjetja so zaradi zaustavitve poslov v Iraku namreč zašla v izredne težave.

● **Šveda našli dva tedna po nesreči**
VRATA, 10. septembra – Dopoldne so mojrstranski gorski reševalci prinesli do Aljažvega doma v Vratih truplo poginjenega švedskega planinca, 36-letnega Erika Janna Lundberga. Po izjavi načelnika postaje GRS Mojstrana, Janeza Brojana, je prišlo do nesreče najverjetneje ob vrnitvi s Triglavca. Na zadnjem delu Tomlin-Vrat. Med vzroki pa sta možna dva – ali je Erik zdrsnil zaradi utrujenosti na strmeh, z mešanim gozdom poraščem delu poti, ali pa je omahnil čez skale v okoli sto metrov globoko grapo, ko je iskal bližnjico.

● **Štajerska banka**
OBRTI IN PODJETNIŠTVA
CELJE
Danes zbor ustanoviteljev banke, jutri delnice.
TO DEŽELO BOMO NAREDILI SPET BOGATO

● **EME ENGINEERING**
BORZA STROJEV
Razstavljali bomo na Celjskem obrtnem sejmu (prostor F 13) ter na Zagrebškem velesejmu (paviljon 16, prostor 18).
KUPUJEMO-ZAMENUJEMO-PRODAJAMO-SVETUJEMO
VLIJUDNO VAS VABIMO, DA NAS OBVIŠČATE, ALI NAM POSLJETE PREDLOG ZA SODELOVANJE.

Uranove rude ne bodo več kopali

Odposel posojil sekretariata za energetiko označena konca izkopa urana

TODRAŽ, 10. septembra – Do konca septembra naj slovenska vlada izda odlok o statusu Rudnika urana Žirovski vrh in njegovi osodi, s katerim bo določeno, ali bodo rudnik zaprti ali konservirani. Če ne bo več obratoval, naj vlada do konca septembra predloži republiški skupščini poseben zakon, s katerim bo med drugim zagotovljena socialna varnost vseh zaposlenih v rudniku.

To sta dve izmed zahtev, ki so jih sprejeli v Rudniku urana Žirovski vrh na današnjem zboru delavcev. Na njem je vodstvo rudnika predvsem hotelo seznaniti zaposlene z zdajšnjimi položajem, sindikat pa je ob tem postavil vrsto zahtev vodstvu rudnika, sklopljenemu izvršnem svetu in slovenski vladi.

Čeprav vlada Republike Slovenije formalno odločitve o usodi Rudnika Žirovski vrh še ni sprejela in čeprav Sočanov inštitut še pripravljajo študijo o ekonomičnosti pridobivanja domačega urana, so v Todražu že spoznali, da rude ne bodo več kopali. Kot je na današnjem zboru povedal Marjan Uršič, direktor rudnika, jim je sekretariat za energetiko pred nedavnim odpovedal vsa posojila, s katerimi so si doslej pomagali pri financiranju redne proizvodnje. Tako jim bo ostalo 40 milijonov dinarjev, ki jih bodo dobili za naslednjih 90 ton rumene pogače. S tem denarjem pa bodo lahko preživeli do konca novembra, ne da bi se naprej kopali rude in jo predelovali. Opravljali bodo lahko le nujna vzdrževalna dela in tista, s katerimi bodo preprečili večjo škodo.

Direktor je dejal, da bodo v tem času skušali za zaposlene dobiti drugo delo, bodisi v drugih podjetjih ali pa s prevzemanjem posameznih zemeljskih, gradbenih in drugih del. Postopoma pa naj bi predelovalnih obratih vpeljali povsem novo proizvodnjo. Le za manjši del od skupaj 460 zaposlenih bi bila rešitev upokojitev z dopolnilom, odpravnina ali denarno nadomestilo.

S Čehi in Slovaki poslej več gospodarskih stikov

Spodbudile naj bi jih politične in gospodarske spremembe v Jugoslaviji in na Češkoslovaškem

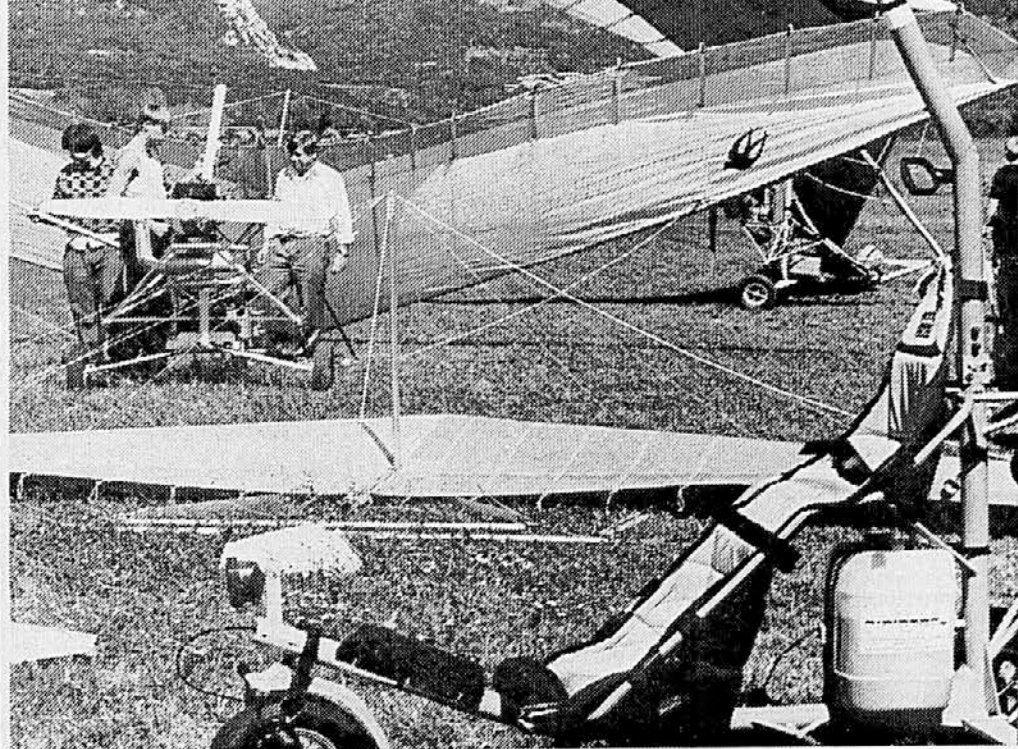
BEOGRAD, 10. septembra (Tanjug) – Odprava stagnacije v sodelovanju med Jugoslavijo in Češkoslovaško, nova evropska arhitekturna in reševanje zalivske krize po mirni poti so bile glavne teme današnjih pogovorov med zveznim sekretarjem za zunanje zadeve Budimirjem Lončarjem in podpredsednikom vlade in zunanjim ministrom Češkoslovaške Jirijem Dienstbierom, ki se od sinoči muhi na tridenem uradnem obisku v naši državi.

Pomembne politične in gospodarske spremembe v obeh državah naj bi spodbudile gospodarsko sodelovanje na tržnih načelih, ki bodo preusmerile gospodarsko sodelovanje na sklepanje pogodb neposredno med podjetji, k čemu naj bi prispeval tudi prihod na konveribilni sistem plačevanja s 1. januarjem prihodnjega leta.

Lončarjev sogovornik je dejal, da se slovska podjetja zanimajo za sodelovanje na njih gradbenih in drugih objekto, Češka pa je pripravljena sodelovati pri financiranju razširitve zmogljivosti pristanišča v Kopru in na Reki. Beseda je tekla tudi o posodobitvi prometa v Jugoslaviji in sodelovanju čeških podjetij pri gradnji beograjske podzemelske železnice. Ministra Lončar in Dienstbier sta podprla tudi zamisel o ustanovitvi kulturno-informativnih centrov v obeh državah in krepitevi kulturnih in turističnih vezi.

Kar zadeva kolektivno varnost v Evropi, pa sta ministra menila, da bi bilo treba krepiti zlasti vlogo KVSE, ki naj bi prevzel tudi nekatere funkcije blokov pri prizadevanju za večjo varnost na stari celini. Lončar in Dienstbier sta se pogovarjala tudi o rešitvi krize v Zalivu. Gosta je posebej zanimalo, ali lahko gibanje uvrščenih, ki mu predseduje naša država, pospeši mirojno rešitev krize.

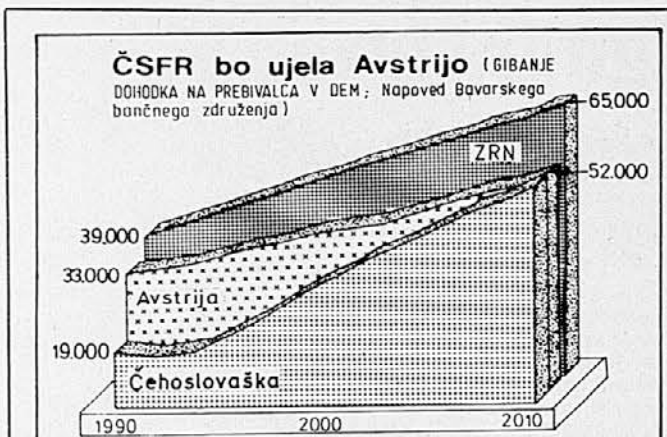
Jirija Dienstbiera sta danes sprejela tudi predsednik predsedstva SFRJ dr. Borisav Jović in predsednik zveznega izvršnega sveta Ante Marković.

Alternativni letalci osvojili Ajdovščino
AJDOVŠČINA, 10. septembra – Minuli konec tedna, v soboto in nedeljo, so na letališču Acro kluba Ajdovščina zborovali alternativni letalci – zmagarji z napravami brez motorja in z njim, piloti ultralahkih, lahkih in eksperimentalnih letal, jadralci s padali, balonarji in modlarji. Zdal že tradicionalna prireditve, ki je iz zirske postala najprej slovska in zatem jugoslovanska, je bila tokrat prvič tudi mednarodna. Za ljubitelje teh letalskih sportnih vrst, ki so vse bolj priljubljene, pa je bil dvodnevni dogodek tudi prava paša za oči. (Foto: Marjan Zaplat)

Najlepšjo prihodnost ima ČSFR

Po mnenju bavarskega bančnega združenja (BV) ima Češko-slovaška med vsemi socialističnimi državami največ možnosti za uspešen prehod v tržno gospodarstvo. Gospodarska recesija, ki je za prestrukturiranje gospodarstva nuja, bo v tej državi kmalu odpravljena, čez deset let pa bo ČSFR že dosegla tak dohodek na prebivalca, kot ga ima zdaj njena južna sosedica Avstrija. Leto 2010 bosta obe sosednji državi zelo blizu ravni, tržnji bavarski izvedenci, to pa pomeni, da bo Češko-slovaška takrat prišla na podobno mesto, kot ga je imela že pred drugo svetovno vojno, ko je bil dohodek na prebivalca v obeh državah skoraj enaka.

Prva stopnica do leta 2010 bo narejena te dni: 15. septembra se bo namreč začela privatizacija gospodarskih podjetij. Najprej bodo s prodajo na dražbah dali v zasebno last male trgovine, storitvena podjetja in obrtna podjetja, industrijska podjetja pa bodo začeli privatizirati tri oziroma šest mesecev kasneje in sicer tako, da bodo ta podjetja preoblikovali v delniške družbe, delnice pa ponudili državljanom, najverjetneje s popustom.

Hitro bodo začeli spreminjati davčni sistem (ob pomoči Kanadskih izvedencev) in že leta 1991 bodo uvedli davček na dodano vrednost. Prihodnje leto naj bi pri trgovanju s tujino že uporabljali konvertibilno krono, pri čemer pa se še niso odločili, ali bi menjali 20 kron za dolar (nekaj nad zdajšnjim komercialnim tečajem) ali pa od 24 do 30 kron za dolar (kolikor je zdajšnji turistični tečaj češke krome).

JOŽE PETROVIČ

STORILNOST

Moderni avtomobilski časi

General Motors je povsem na vrhu, njegovi koncernski čerki v Evropi, torej Opel in Vauxhall, pa sta med evropskimi tovarnami avtomobilov v ospredju. Tako so ugotovili angleški strokovnjaki, ki so proučevali, kakšna je storilnost v avtomobilskih tovarnah.

Po njihovih podatkih je leta 1988 vsak delavec, zaposlen v General Motorsu, naredil 15,3 avtomobila. Blizu temu dosežku so Francozi. V tovarnah koncerna PSA, torej v Peugeotovih in Citroenovih tovarnah, naredi vsak delavec 13,6 avtomobila na leto.

Angleški raziskovalci so odkrili, da so prav v koncernu PSA od leta 1982 do 1987 izjemno povečali storilnost, kar je 72 odstotkov. Tudi druge evropske tovarne so precej povečale storilnost, v povprečju za 32,7 odstotka. Izjema pa je BMW.

Ce produktivnost prikazujemo s številom izdelanih avtomobilov in številom zaposlenih, potem je storilnost v tej bavarski tovarni padla kar za 10 odstotkov. Vendar ta slika ni povsem natančna, ker se je bavarska avtomobilska tovarna močno presumerila in izdelavo dragih avtomobilov.

Na kakšen način uspeva avtomobilski industriji tako močno povečati storilnost? Preprosto povedano: z zmanjšanjem delovnih mest. V evropski avtomobilski industriji so v petih letih zmanjšali število delovnih mest kar za 91,922 (od leta 1982 do 1987). Tudi japonski izdelovalci avtomobilov so bili v tem času še hitrejši. V petih letih so storilnost povečali kar za 36 odstotkov (evropski proizvajalci, kot receno za 32,7 odstotka), kar seveda zrcali tudi na svetovnem trgu. (J)

iz poslovnega sveta – iz poslovnega sveta – iz poslovnega

VESELI FRANCOŠKI VINOGRADNIKI Prvič si bodo v francoskih vinogradnih krajih lahko pri trgavi omagali s sezonskimi delavci iz zahodne Evrope. Ti delavci so vsaj pol cenejši kot španški, pa tudi nikarkršni socialni davci ni treba plačati zanj. Prizadevati pa bodo španjski sezonski delavci, ki jih je doslej prihajalo v francoske vinograde 45.000. Letos jih bo samo 22.000, praznino pa bodo zapolnili delavci iz Poljske, Madžarske, Češko-slovaške in NDR, ki si sami poravnajo potne stroške, medse za pa so pol manjše kot za španjske sezonske. Španjski sindikati skušajo zdaj prisilke iz zahodne Evrope preprečiti, naj si s trdnimi pogodbami zagotovijo večje mezde in boljši socialni status.

PODIJETA NAGRAJUJEJO ZDRAVO ŽIVLJENJE – V ZDA se vse več podjetij odloča za finančno nagradjevanje zaposlenih, ki živijo zdravo. Posebne denarne nagrade, dodatke k plačam dobivajo predvsem tisti zaposleni, ki so se pripravili odreči kajenju, alkoholu in drobljenju. Nekatera podjetja so zanj pripravljena plačevati celo prispevke za zdravstvo.

Najti je mogoče podjetja, ki nagradjujejo tudi tiste zaposlene, katerim se normalizira krvni pritisk, zmanjša količina holesterina in sladkorja v krvi, se odpove

PISMA BRALCEV

Kriv je oče

Oglasam se v zvezi s pismoma bralcev, avtorjev Ferda Gantnerja in Petra Kudermanca, objavljenima v »DELU«.

Sem oče novinarja Marka Radmiloviča, avtorja radijske oddaje »Pomnilnica«, ki je bila na sporedu v nedeljo, dne 19. avgusta 1990, na 1. programu. Marko se je rodil v Mariboru in je vpisan v rojstno matično knjigo kot Slovenec. Hodil je v slovenske šole. Naša družina je veliko časa posvetila slovenskemu kulturnemu življenju v kraju, občini in v republiki Sloveniji.

Ko je sin Marko pred leti služil vojsko v Kumanovu, je imel veliko težav, ker je kljub svojemu priamku Slovenec. Sedaj ima doma iste težave. Ne bom razpravljal o vsebini oddaje, moti pa me predvsem arogantna namaz na priimke RADMILOVIČ.

Nas priimke je že bil v časopisu, ko so se delila republiška priznanja za uspešno prostovoljsko delo. Takrat ni bil ni pomislil na infiltriranje. Zenin priimek je bil HAUPTMAN, mimogrede, sorodstvena vez z znanim slovenskim zgodovinarjem Ljudmilom HAUPTMANOM, pa mu po vojni ni bilo očital nekake infiltriranosti.

V času, ko imamo polna usta demokracije in vstopa v Evropo,

BLAGOVNA MENJAVA

Za Madžare smo predragi

Za Madžare so postali izdelki slovenskih podjetij predragi. Preko blagovnice v Szombathelyju, ki so jo pred enajstim leti zgradili slovenski gradbinci, smo z Madžari letno zamenjali za poldrugi milijon dolarjev blaga in izdelkov. Letos bomo z Madžari na enak način zamenjali samo za 400 tisoč dolarjev blaga in izdelkov. Za taščen padec menjava Madžari krivijo visoke cene slovenskih izdelkov (Mura, Almira, Rašica in tudi Gorjence).

Murina modna obleka stane v blagovnici v Szombathelyju deset do dvanajst tisoč forintov. Za madžarske kupce je to veliko preveč, saj v povprečju zaslužijo na mesec pet do sedem tisoč forintov. Za lažjo primerjavo: Madžar mora za elegantno Murino obleko odšteti dva tisoč avstrijskih šilingov. Na črni borzi velja sto šilingov najmanj 600 forintov, v menjalnicah pa skoraj 550 forintov. I. G.

Jugoslovanski trg

Na dan varčevanja – 30. oktobra za Zagrebška banka postavila v Zagrebu prvi denarni avtomat. Denar z njega bodo lahko dvigovali lastniki tekočih računov te banke.

Letos je na vojvodinskih poljih zaradi suše pridelek sončnice skoraj za tretjino manjši. Trenutno tudi ne vedo, ali bodo dovolj denarja za odkup.

Zvezni sekretar za trgovino je zavrnil, da bo zveza vlada storila vse, da bi konca leta ne bil prišlo do podražitve sladkorja in olja. Lanske zaloge so tolikšne, da bodo zadostale še precej časa.

Podjetje Voče iz Zagreba je sklenilo pogodbo o uvozu 10 tisoč ton južnega sadja (pomaranči, limon in grenivk) iz Južne Afrike. Prva ladja je že pripeljala v 5500 ton sadja iz te države.

Titogradski komunisti skušajo oddati svoj poslovni prostor v zgradbi družbenopolitičnih organizacij v Titogradu. Poslovni prostor, velik 510 kvadratnih metrov in povsem opremljen, želijo oddati najmanj za leto dni, najmanjnik pa naj bi za kvadratni meter plačal 400 dinarjev na mesec.

ALUMINIJ SE NA SVETOVNEM TRGU DRAŽI – Zalivska kriza vpliva tudi na ceno alumina na svetovnem trgu. Na enem največjih trgov barvnih kovin na svetu, v Londonu, je bilo treba prvica avgusta za tono alumina odšteti 1720 dolarjev, zdaj pa 130 dolarjev več.

V primeru, da bo zalivska kriza trajala dalj časa ali se spremenila v vojno, lahko pričakujemo v prihodnjih letih celo pomankanje alumina na svetovnem trgu: v Topinčah v Bahreinu in Dubaju so lani proizvedli 580 tisoč ton alumina (4 odstotki svetovne proizvodnje); precej topolinje je tudi v Iranu, Turčiji in Egiptu; četrtina vseh topolin, ki naj bi bili zgrajeni v prihodnjih letih, se nahaja na kriznem področju.

Misli po spravi!

Pogosto moramo uporabljati najrazličnejše statistične podatke. Pri tem smo kar večji. To, kar ponujamo tukaj, pa je delo samo za enkrat. Ker naj bi bilo samo za enkratno nalogo, mora biti dobro opravljeno! Ne vemo, koliko je bilo Slovenec, ki se jim je življenje zdelo predčasno, od okupacije, 1941. leta, pa tja do poznopopolninskih dni v 1945. letu. Tu naj bi bili všteti vsi, od borcev, partizanov, talcev, tistih,

TEKOČI RAČUNI

Strožji do nepravilne rabe čekov

LJUBLJANA – Nekaj imetnikov tekočega računa pri Ljubljanski banki-Gospodarski banki Ljubljana so v zadnjem času prestrašili, ker so tudi za sorazmerno nizek znesek prešli dovoljeno negativno stanje na svojem računu. Iz tega je jasno, da imetniki računov, da je profi njim uveden postopek in da naj zato vrnijo čekovno karto in čekovne blankete, saj jim banka za določen čas omejuje razpolaganje z njimi.

Od direktorja sektorja za posle z obcami v tej banki, Zvonka Črešič, smo izvedeli, da pri reorganizaciji banke skrbijo tudi za večjo azurnost vseh podatkov. Zaostroitev odnosa do tistih, ki ne pazijo na denarno krtje na svojem tekočem računu, pa je že po vsebi zakonodaje, ki na več mestih govori o izdajanju čekov brez ustreznega finančnega pokritja kot kaznivem dejanju. Vendar se v banki običajno zadovoljuje s tem, da imetnik tekočega računa svoj dolg plača, do nadaljnjega pa odhrzi tudi ček.

AVTOMOBILI IN OBRESTI

Zakon o trgovini kupcem avtov ne prinaša nič novega

LJUBLJANA – Pred približno tremi tedni je začel veljati novi zvezni zakon o trgovini, ki je še pred sprejetjem zbujal nekaj upanja, da bo kupcu v odnosu do trgovine in proizvajalca vendarle veliko bolj zaščiteno kot do sedaj. Slišati je bilo, da bodo novega zakona še posebej veselili kupci avtomobilov, ki so bili upravičeni do obresti na predplačila. Žal sedaj je veljaven zakon na tem področju prav ničesar ne spreminja in vse ostaja tako, kot je bilo.

Novi zvezni zakon je dokaj splošen in se v »podrobnosti«, kot so obrestni na predplačila, kot so spušta. Sedaj je pač tako, da jugoslovanski kupec avtomobila nima skoraj nobenih praktičnih možnosti, da bi od trgovine ali izdelovalca avtomobilov iztržil obresti na vplačilo ali predplačilo (čeprav so v Zagrebu prav te dneli prenehali sprejemati predplačila za nekatere avtomobile Crvene zaveste, saj naj bi ZIS vendarle zahteval plačilo obresti pri dobavi avtomobila, daljšem od 90 dni). Gre pač za pogodbo, ki kupcu jamči ceno,

SODELOVANJE S TujINO

Benetton prodira na naš trg

LJUBLJANA – Sežanska Tovarna pletenin in konfekcije je pred časom podpisala s trbiškimi koncernom Benetton enoletno pogodbo o sodelovanju. Pri navezovanju stikov s tem velikim partnerjem je sezonski tovarni pomagal podjetje Jadran. Na podlagi te pogodbe bodo v Sežani sivali modna oblačila za italijanski koncern.

Pri nabavi opreme za izdelovanje Benettonovih pletenin so z denarjem pomagali italijanski partnerji, ki so opremo priskrbeli pod ugodnimi pogoji. Pleteno tkanino v surovi barvi dobavlja Benetton iz Italije, v postojnem obratu pletenine sešijejo, v skladu z modnimi trendi pa izdelek porabljajo v Trbižu.

»Na našo tovarno je zanimiv predvsem nov način organiziranosti, ki smo ga morali sprejeti v skladu z Benettonovi normativi«, pravi namestnik direktorja sežanske tovarne pletenin Stane Furlan. V poskusnem obdobju (to bo trajalo približno šest mesecev) naj bi v sežanski tovarni pletenin in konfekcije že začeli izpolnjevati te stroge in natančne normative. Spremeniti so morali notranjo organiziranost v enem izmed svojih obratov, s čimer naj bi povečali storilnost.

Vsa Benettonova proizvodnja se odvija po načelu kooperacijskih obratov in v skladu s tem so enaka plačila za vse kooperante. Plačujejo namreč glede na število izdelkov, ki jih proizvedejo, med koncernom in sezonsko tovarno že tečejo pogovori o razširitvi proizvodnje, saj je za Italijane ta način sodelovanja privlačen zaradi poceni slovenske delovne sile. ALENKA JAKOMIN

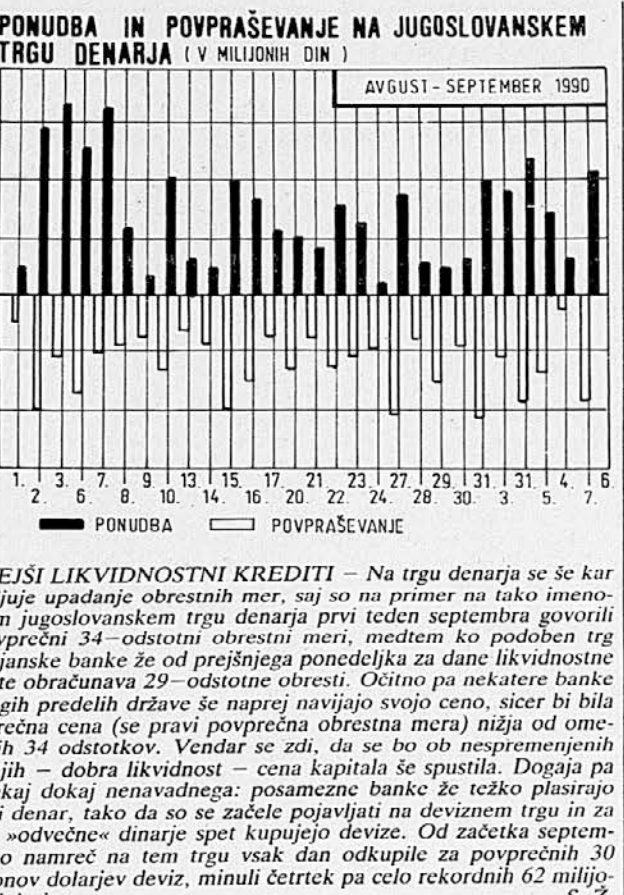
Ob grobu zamočenega književnika, narodnjaka Primorca dr. Joža Lavrenčiča

Temačnega popoldneva 2. marca letošnje pomladi sem izpolnil namen in prisnel ob 100-letni rojstni dan Joža Lavrenčiča, tega narodnjaka, javno osebnosti, grob osem. Ob tem me je spreletala misel, ali bi dovolj časa za popojavne naslednjih štiri desetletja, da izženemo iz tega duhovnega prostora polstoletno sistematično ponemljanje in posledice, ki iz tega nastajajo.

Pa nisem bil edini. Joža so se tega dne že spomnili z rdečimi rožami.

Saj res, njegova ponarodela pesem »Jaz bi rad rdečih rož«, ki so jo takratne fašistične oblasti prepovedale na okupiranem Primorskem.

Danes bi lahko zapisal, da je dr. Lavrenčič, kot bi vedel, da bodo on in mnogi po krivici nasilno poobjavljeni, že takrat zahteval »rdečih rož«, za se ljudje neke

CENEJŠI LIKVIDNOSTNI KREDITI – Na trgu denarja se še kar nadaljuje upadanje obrestnih mer, saj so na primer na tako imenovanem jugoslovanskem trgu denarja prvi teden septembra govorili o povprečni 34-odstotni obrestni meri, medtem ko podoben trg Ljubljanske banke že od prejšnjega ponedeljka za dane likvidnostne kredite obračunava 29-odstotne obresti. Očitno pa nekatere banke v drugih predelih države še naprej navijajo svojo ceno, nicer bi bila povprečna cena (se pravi povprečna obrestna mera) nižja od omenjenih 34 odstotkov. Vendar se zdi, da se bo ob nespremenjenih gibanjih – dobra likvidnost – cena kapitala še spustila. Doga pa se nekaj dokaj nenavadnega: posamezne banke že težko pristrajo prosti denar, tako da so se začele pojavljati na deviznem trgu in za svoje »odvedne« dinarje spet kupujejo devize. Od začetka septembra so namreč na tem trgu vsak dan odkupile za povprečnih 30 milijonov dolarjev deviz, minuli četrtek pa celo rekordnih 62 milijonov dolarjev. S. Z.

DELO plus

AVSTRISKEGA ŠILINGA IN ITALIJSKE LIRE KAKOR JU JE PO SREDNEM TEČAJU V DINARJIH DOLOČALA NARODNA BANKA JUGOSLAVIJE

ŠPORTNI IZDELKI

Tudi velikani propadajo

Svetovni trg športnih izdelkov je vsak dan večji, vendar je vsak dan tudi konkurenca tekmaka trša. Mala podjetja komajda še uspevajo držati korak z večjimi, dokaj hitro jim pojava tržna kondicija, saj propadajo druga za drugo. Uspeva tisti, ki lahko obrača veliko denarja in ki mu je uspešno angažirati prave športnike, kajti še nikoli ni bila prodaja tako odvisna od uspešne reklame.

Leto 1985 je Boris Becker v ZR Nemčiji povzročil s svojo zmago v Wimbledonu teniško vročico: za med je šlo vse, kar je vsaj nekoliko dišalo po tenisu; seveda so največ prodali tisti, katerih izdelke je ta mladinec uporabljal pri svoji igri.

Prav takšni igralci določijo smer, v katero se bo razvijalo svetovno povpraševanje. Proizvajalec, ki nima vsaj nekaj takš-

Največji izdelovalci športnih artiklov na svetu (prodaja v milijardah mark) 1989 ocena ** poslovno leto 1987/88

Proizvajalec	1988	1989 spremembe v milijardah mark v odstotkih
Adidas (ZR Nemčija)	4.26	+4,6
Reebok (ZDA)	3.14	+3,4
Nike (USA)	2.11	+3,2
Mizuno (Japonska)*	1.76	+2,5
Asics Tiger (Japonska)	1.47	+1,6
Puma (ZR Nemčija)	1.40	+1,7
Coleman (ZDA)**	1.08	+1,6
A. L. Gear (ZDA)*	0.39	+1,3
Arifimos (Švedska)	0.95	+1,2
Wilson (ZDA)*	0.75	+0,95

Japonci odhajajo

Trditve, da bodo politične razmere pri nas slabo vplivale na naše gospodarsko sodelovanje s tujimi partnerji, so se že potrdile. Japonski partner je obvestil Standard iz Osijeka, da z dogovorjeno skupno kupčijo ne bo nič, ker je japonska vlada opozorila, da je v Jugoslavijo zelo tvevano vlagati. V Standardu niso povedali, za katero japonsko podjetje gre, znan pa je, da že več let sodeluje z japonsko firmo Honda, s katero je izdelovala kmetijske stroje. Honda je del proizvodnega programa, ki ga je skušala izpeljati v Jugoslavijo, prenesla na Madžarsko in Češko-slovaško. (D. D.)

Kje so črpalke s cenejšim bencinom

V Ljubljani jih je osem, dve sta na Titovi, po ena na Tržaški, Celovski, Zaloški in na Cesti VII. korpusa ter še dve na barju ob južni obvoznici. Na Gorenjskem sta dve samopostrežni črpalki ob avtocesti pri Voklem in ena v Kranju Zlato polje. V Mariboru so tri, in sicer na Ptujski, Titovi in Tržaški cesti.

Trgovci in svetovalci pa taki!

Japonski uvozniki so pred časom ob posredovanju jugoslovanskega gospodarskega zborskega odbora zdravili vzorce zdrave hrane, ki jo pridelujejo v beogradske velikane, PKB-ju. Povpraševanje gospodarstva ni možno ustvariti. Brez likvidacije državnih monopolnih struktur – tako da se odvzame kot planskim komisijam in branžnim ministrstvom

ABEL AGANBEGIAN

– se načrtovana privatizacija v državnih podjetjih ne bo posrečilo. Zdašnji načrt zvezne vlade, da bi državna podjetja spremenila v delniške družbe, v katerih bi seveda imela država večinski delež, je stara gigantomanija v novi obliki, trdi Abel Aganbegian, znani moskovski ekonomist, eden od najglasnejših gospodarskih reformatorjev v SZ.

ALÉS STERGAR

DRUŽINSKO PETJE

En Peterle - predsednik vlade, pet Peterletov - pevski zbor

Okoli dvajset družin je v Šentandražu nastopilo s pesmimi, ki jih pojejo v družinskem krogu - Priznanje etnomuzikologinji dr. Kumrovi

ŠENTANDRAŽ, 10. septembra - Poboje nad pradedovim prostorom je bilo kot tribuna velikega stadiona. Obiskovalci in sodelavci pradedovih družin so se v nedeljo spet pripravili v Šentandražu pri Polzeli, ki je privabila vsaj štiri tisoč obiskovalcev. Viharen aplavz se je razlegel pod strnim hribom svetega Andraža, ko je na pradedov prikorak - z ženo in tremi otroki - Lojze Peterle. Iznad Gore Ojstrke so izginili še zadnji oblaki in Cirilu Zlobcu ter Matjažu Kmeclju je bilo v prvi vrsti pošteno vroče - od sonca, kajpada.

Meta, Peterletova najmlajša, se je navečala prve vrste in odšla po svoje. Kmalu sta si sledila še petletni Ožbej in osemletna Neža; pa jih je mati Branka kmalu spet pripeljala na svoje mesto. Otroci ne dajo prav dosti na protokol in tako je edino oče Peterle ves čas sedel na svojem mestu. ... dokler ni bila na vrsti njihova družina, ki je - čeprav prijavljena v petletni zasedbi - med s štirimi močmi; Meta se je pelam sprehajala po odru. Branka in Lojze ter Neža in Ožbej so presenetljivo ugašeno zapeli dve pesmi; tako kot vsaka nastopajoča družina.

»Ko sem v Šentvidu pri Stični govoril o družinskem petju, je marsiško rekli: 'Peterle govori kar tako. Bog ve, če on res kaj poje...' Danes smo skušali dokazati, da resno mislimo, saj smo bili v povprečju najmlajša družina in smo bili tukaj bolj po olimpijskem načelu; sodelovali smo in mislim, da je tudi v tem nekaj učenja. Čeprav vem, da verjamete, da imam veliko dela, me za tako Zlatno opravilo, kot je petje, ni težko najti... je ob koncu, v svojem nagovoru povedal Lojze Peterle. Jasni Vidakovič, ki ureja ljudsko glasbo na ljubljanskem radiu, priveditevi ni bila posebno všeč; češ da to ni več tisto pravo: mikrofoni, pa te reči. ...

Na postopih se se družine začele zatekati v bližnji gozd, kjer so »delovali« stonjice s hrano in pijačo. Peterle pa je zbranim povedal, da ni bil na odru še nikdar s takim veseljem kot danes in da ni - odkar je v novi vlogi - še doživel tako lepega popoldneva: »Slišali smo pesmi o ljubezni, o smrti, o veselju; slišali

neka manj športnih izdelkov in športne opreme ter oblačil kot predlani. Med glavnimi vzroki za to je po mnenju poznavalcev »bela zimanja«, torej je bilo krivo pomanjkanje snega. Čeprav je šlo med kupce manj zimskih športnih izdelkov in oblačil, se je šlo vendar drugje beležiti v prodaji velikih bum. Tako skateboard (rolka po domače) doživlja drugo pomlad, kar lahko vidimo tudi na domačih ulicah, vzpon še kar doživljajo vsi izdelki, ki so povezani s tenisom, squashem in badmintonom. Še posebej pa narasča zanimanje za športe oziroma razne vrste rekreacije na prostem.

V nadaljevanjih bomo podrobneje pisali o novostih iz tujih športov, ki zanimajo največ ljudi oziroma tistih, kjer so za Med plovili je bilo tudi nekaj novosti. Precej zanimanja je deminimo zbudila »nova generacija« kajakov, kot so poimenovali zelo lahke odprte čolne s kmilom, namenjeni pa so predvsem za mirne vode. Med množico že znanih plovil pa je še posebno pozornost zbudila jadnica, ki je bila videti kot igrača, v resnici pa je natančno nekakrat pomnjsana jaha. Tako o tej kot tudi številnih drugih novostih proizvajalci sploh niso želeli dati podrobnejših informacij, češ da gre za revolucionarne novosti, o cenah pa novinarji na sejo tako ali tako nismo mogli izvedeti domala ničesar.

Kolesom je bilo na sejni namenjeno sicer manj prostora, kot smo pričakovali (o novostih bomo vseno podrobneje pisali v naslednjih nadaljevanjih), zanimivo pa je bilo mini kolesce, ki ga je švedski proizvajalec poimenoval micro bike. Vozilce, ki je težko 8,5 kilograma, sestavi mo v borih petih sekundah, ko je zložen, pa je komaj nekoliko večje kot moska marla.

TINE GUZEJ
Jutri: Novosti iz sveta jadralskih desk

PAŠA ZA OCI - Mnogi proizvajalci so že z nenavadnimi razstavnimi prostori skušali privabiti kar največ kupcev. (Foto: T. G.)

PAŠA ZA OCI - Mnogi proizvajalci so že z nenavadnimi razstavnimi prostori skušali privabiti kar največ kupcev. (Foto: T. G.)

»Tudi mi smo umrli za domovino«

Pripravil: Branimir Nešović
Fotografije: Janez Zrnc in fotodokumentacija Dela

Izvedel sem tudi, da je v Podgorju že skupina partizanskih oficirjev, ki je od Angležev prevzela 800 vojnih ujetnikov, jugoslovanskih državljancev, ki so pobegnili pred partizani; bili so domobranci, ustaši in pripadniki slovenske bele garde (kakor jim pravijo partizani). Med njimi so bili tudi civilni ujetniki, svojci jetnikov.

Dve vreči ur
Istega dne je naša skupina odšla v Podgorje (24. maja) in sicer v posebnem vaku - dva vagona in lokomotiva. Tam je bil že kapetan Dominko iz Makarske in neka partizanka z imenom Anica Popović, ki smo jo klicali Luka in je bila iz Vukovarja.

Med 10. in 11. uro me je Dominko predstavil oficirju Lockheedu, vzvzemno oficirju 16. regimenta. Tam nam je rekel, da moramo za naslednji dan pripraviti vlak s 30 vagoni in z dvema vagonoma za oficirje. Vlak bo šel nalagati 1500 jetnikov v Maria Elden. Lockheed mi je priznal, da so v prejšnjem času priskledno poslali v Jugoslavijo nekega ustaškega ministra in Dominko mi je pokazal zlato uro, ki jo je ministru ukradel. Tovarišca Luka nam je pokazala dve vreči polni ur, nakita, zlatarne, kar je vse pobrala partizankam. Rekla mi je, da si bom tudi sam nabral marsišjak. Drugo jutro je prišel vlak iz Hrusic z malo zamudo, ker se je vkrcala četa bataljona, a je morala ostati skrita v vagonih. Ko smo prišli

v M. E. smo začeli ujetnike nalagati v vagono, toda ko smo jih zaklenili in so naši vojaki vlak obkolili, se je začel paničen, strahen krik in vik - kakor da bi jih zapustila pamet, so zaprti začeli tuliti: »Ziveli Angleži! Nikar nas ne izročite, nas bodo vse poklali...!« Vlak je stal v Podgorju 15 minut, a so jetniki mislili, da bodo zavili v Italijo. Predno smo krenili, se je razleglo, da je 15 četnikov izvršilo samomor - izločili smo jih in pri postaji pokopali. Pri našem štabu sta bila tudi dva Slovenca - oficirja, a se njunih imen ne spominjam.

Pretepanje in poboi
Ko smo prišli v Hrušico, je vlak obkolil cel bataljon in komandant je prišel k meni, rekoč: »Sedaj boš videl, kaj bo« - in dodal »neizrekljivo besedo. Razširilo pa se je, da bodo začeli padati padati v vagono, kjer so bili oficirji - ujetniki. Naglo so si jih odbrali 54 in jim ukazali, naj jim slede. Naši oficirji so se med seboj dogovorili, kdo bo klad. Najprej so jih odvedli v štab, kjer so jim vse pokradli. Tako nato so jih začeli pretepati, da so vsi popadali na tla. Ko je nastopil mrak, so vsi jih odvedli v bližnji gozd, kjer so se naši začeli najprej pripraviti, kdo bo koga zaklal. Kako so morili, ne vem, ker sem se oddaljil, slišal sem pa, da so

PETGLASNO PETJE - Družina prof. Lojzeta Peterleta pri nastopu v Šentandražu. (Foto: I. K.)

CLOTHILDE TUDI LJUBLJANČANKA

Skoraj tri desetletja skupaj z Ljubljancanom na Aljaski

Clothilde Bahovec ima dva »doma« - v Ljubljani in v Sitki - Mož Fred je dočkal 101 leto - Ostali so spomini in gora

LJUBLJANA, 10. septembra - Čakala sem jo skoraj tri ure. Sedela sem v unisoni hotelski avli in gledala, kdaj se bo skozi vrata prikazala stara žena pri 74 letih, vsa siva in sključena. Pa je nisem dočakala. Vsaj take ženske, kot sem si jo predstavljala, ne. Še dobro, da sem vedela, da je Clothilde Bahovec temnopolta, sicer bi jo zagotovo zgrešila - pokončno vitalno ženo z očali in sivimi lasmi, ne ravno visoke postave in za svoja leta ravno prazno. Srečali sva se ravno ob koncu njenega tridesetega bivanja v Sloveniji. Ljubljani, rojstnem kraju njegovega moža Freda Bahovca z Orlove ulice. Po 28 letih skupnega življenja na Aljaski je letos Clothilde ostala sama. Fred je dočkal skoraj 101 leto in mati narava ji ga ni mogla več pustiti.

Priznam, da sem se do nje odpravila s težkim srcem. Njena bolečina ob izgubi moža, za katerega ob srečanju ni vedela, da ji bo stal ob strani več kot tretjino življenja, ampak je mislila, da bo le eden od številnih prijateljev, je še preveč svež. Ne samo v hiši, v kateri sta živela, ampak tudi zunaj nje, v prelepi naravi Aljasko. Ne nazadnje je Clothilde treba le nekoliko dni, da bi se vrnila na gore, ki jih je poimenovala Fred, ena med njimi se imenuje tudi gora Bahovec. In tako si je Fred zagotovil, da ne bo ostal živ in v srch ljudi, ki so ga imeli radi, ampak bo doživel še nekajkrat po 100 let, če ne za eno, pa najgotovo ime.

In tako je, ne nazadnje, prostrana Aljaska dobila tudi konček naše majhne, a tepe Slovenije, drugega doma Clothilde Bahovec. MOJKA KAUCIČ

KOMENTAR K USPEHOM PREJŠNJEGA TEDNA

Uspeh pri uspehu pa vodo drži

Stara gnila oblast v novi Jugoslaviji je kar nekaj desetletij govorila o izjemnih uspehih socializma. Cigar ime je sicer zakonsko zaščiteno, a po njem vseprek pljuvajo, je vse svoje noveletne poslanice navadno posvetili našim velikim uspehom. In tako smo se na uspehe počasi navadili, razen najbolj okorelih razrednih sovražnikov pač. In počasi nas spremljajo njegove »preve stotletne« je lani zbralo približno 100 ljudi, »partij« pa je bil tak, da ga prijatelji nikoli ne bodo pozabili. Clothilde je bila že tolikokrat pri nas, da se ni niti splašala šteti. Sicer pa, kdo le šteje, kolikokrat v življenju gre domov? Clothilde pa je v Sloveniji prav tako doma kot na Aljaski. Povsod ima veliko prijateljev in je najbližji vedo, kako je bilo praznino, ki jo je pustil za seboj ljubljani človek iz Ljubljane. Obenem pa jo še vedno obkroža njegova prisotnost.

Uspešen je bil obrambni ministar Janda v pogovorih v Beogradu, a JLA še naprej uspešno dela po svoje. O tem, da je uspešna slovenska Bavarjeva policija, ni dvoma, a kaj ko se še bolj uspešni tudi roparji bank in državljanov. V njihovo obrambo je uspešno pisala Melita Zajc v uspešni Mladini. Po svetu so uspešna slovenska gledališča, uspešen pa tudi kulturni minister, ki teh gledališč ni mara; ki

ZELEZNIŠKA POSTAJA V KOČEVJU - Postojno poslojpe se vidi v zgornjem delu slike, med vojan in še nekaj časa po njej pa je stalo na mestu, kjer zdaj raste trava. To je bila tudi zadnja postaja za mnoge transporte vojnih ujetnikov, ki so prihajali iz Vetrinja prek Podgorja. Kakšna je bila ta pot, govori današnji podlistek.

KIBUCI V KRIZI

Po osemdesetih letih na razpotju: kako preživeti?

Ko gre za posel, si z načeli o enakosti ni mogoče kaj prida pomagati, ugotavljajo v kibucih - Prvi poskusi kapitalistične organiziranosti

Kibuci, ki so desetletja veljali za svojevrstno, nadvse uspešen izraelski eksperiment, udejavanje socialistične enakosti, so očito začela pred pomembnim razpotjem. Kajti ne majoje se samo stara načela in navade teh skupnosti zadrževati življenja, ampak je močno ogrožena tudi njihova finančna stabilnost. O tem zdaj ni mogoče več prebrati samo med vrsticami v časopisju, ki kibucum ni naklonjeno, temveč to priznavajo že Izraelci in celo sami kibucniki.

V minulih dveh letih so kibuci prvikrat zabeležili negativen trend rasti, kar je močno zamajalo finančno varnost njihovih članov. Mnogi, zlasti mladi in najuspešnejši, so začeli zapuščati nekdanje idealne skupnosti, ki so vse od začetka tega stoletja sem, ko je bil ustanovljen prvi kibuc v Galiliji, veljale za simbol pionirskega pionizma. Dolga leta slabega gospodarjenja, ki se je malo oziralo na ekonomske zakonitosti, se pogosto vjadali sentimentonarne in težko sprejemljive, za nekatero trenutno celo nemogoče. Pomenijo namreč, da celoten kibuc upravlja odbor direktorjev, ki se ne ozira na socialne in osebne težave, na odvedno delovno silo, pač pa ima pravi očmi samo dobiček, ki zagotavlja blagostanje kibuca. Kljub temu ostajajo dohodki za vse člani enaki; verjetno je to tuje prenekateremu razmišljanju, a treba je pač vedeti, da je denar za kibucnike postranska zadeva, saj so si vsi, ki se odločijo za tak način življenja, postavili druge cilje: pekljeni uspeh, odgovornost, priznanje.

Golanski zgled postaja vabljiv za številne. Izkušnje so nekateri kibuci že uporabili in polletni poskusi so seveda te spremembe zelo revolucionarne in težko sprejemljive, za nekatero trenutno celo nemogoče. Pomenijo namreč, da celoten kibuc upravlja odbor direktorjev, ki se ne ozira na socialne in osebne težave, na odvedno delovno silo, pač pa ima pravi očmi samo dobiček, ki zagotavlja blagostanje kibuca. Kljub temu ostajajo dohodki za vse člani enaki; verjetno je to tuje prenekateremu razmišljanju, a treba je pač vedeti, da je denar za kibucnike postranska zadeva, saj so si vsi, ki se odločijo za tak način življenja, postavili druge cilje: pekljeni uspeh, odgovornost, priznanje.

● Mladi z vsega sveta radi prihajajo v kibuce, ki bi svoje vite svele dežele dopolnili še s to izkušnjo. Bivanje je izjemno doživljeno, a tesnih stikov s kibucniki običajno v mesecu dni, kolikor jih večina ostane, ni mogoče navezati; tudi trdo delo, ponavadi že od ranih jutranjih ur, ni pravo, bolj dobičkofska so rutinska kuhinjska opravila, na katera so navadno obojene ženske udeleženke, pripovedujejo protostolje, ki so skušali takšen način življenja.

talnosti, dajalo zavetje »svetim kramam« pripeljala mnoge kibuce na beraško palico. Nerediti so primeri, ko so tiste skupnosti, ki po več desetletij niso pokazale nikakršnega uspeha, pustili hirati, preden so jih ukinit. Dodatne težave je povzročilo uvajanje kibucniškem in celo posledično vlaganje milijonov dolarjev v neprofite pangoe, najemanje posojil za nakup zahtevne tehnologije, kibuce pa je to pripeljalo do vrata v dolgove.

Vse to se je začelo najprej kazati v povsem konkretnih kibucniškem in v njegovih razpisih za novo standard. Začelo se je varčevanje pri hrani, potovanja, ustvarjene so bile vse gradnje, denarne podpore so postale nadvse borne. Obenem so začeli odpuščati svoje člani in jih v silni premočasti v kibuce, ki so imeli manj uspeha.

Kriza, ki je spodbudila razmišljanja o načinih, ki bi omogočili preživetje in sveteljejo prihodnost kibucov. Kot uspešen se je pokazal poskus kibuca Meron na Golani, ki ga vodi Yehuda Harel. Tu je zdaj ustanovljeno podjetje Vector in namenjeno za nov model navdušeni druge kibuce po Izraelu. Zamisel temelji na popolni ločitvi poslovnosti od kibucniškega življenja. Delo je organizirano po povsem kapitalističnih principih, medtem ko življenjske skupnosti se naprej obvljuje socialistična miselnost. Za kibuce so

● Prineke Grizold prvič zasledimo v šentavelskem latinskem urbarju leta 1372. Takrat so popisali Branaš dvorstan in 26 kmetij. Poleg Grizoldov še danes živi v Rušah Maroltov rod.

Prej je bila za ogrado divjad, zdaj bi morali biti pa kmetije

Grizoldovina na ruškem Pohorju ima 700 let - Družina Šauperl vse denar vlaga v kmetijo - Zaščiten divjad dela škodo

SMOLNICE, 10. septembra - Sredi strmih travnikov, obdanih z gozdom, v enem od najlepših območij ruškega Pohorja stoji Grizoldova domačija. Z lesenega ganka pred hišo lahko vidiš dober del Dravske doline - od Fale do Dravskega polja - nekaj kilometrov od domačije pa od paged Šumik. Tu je stoletja živel Grizoldov rod, trinaest let pa na domačiji gospodarili družina Šauperl.

»Trinajsto obletnico bomo proslavili z novo pridobitvijo, telefonom,« se je pohvalila gospodinja Helga, ki pri hiši tudi vodi investicije, gospodar Tone pa je brž dodal: »Z dvakrat sem kopal po strmi, kmetijski in pol dolgi trasi iz doline - prvič za elektriko, zdaj za telefon.« Šauperlove so na Smolnici povabili stari starši. Kmetija je velika, lepo so skrbeli zanjo, vlagali pa niso, saj ni imela naslednika. »Kaj me je vleklo sem gor? Danes niti sama pravi ne vem. Morda želja, da naredim nekaj drugega, pretesno mi je bilo v mestu. Imela sva lepi službi, stanovanje. Vem, da tisti, ki so me poznali, ne bi stavili na to, da bom zdržala,« je pripovedovala Helga.

Prvo, kar je morala mlada družina storiti, je bila napeljava

tovanju) najpogostejše teme pogovornih in tuhtanj, kaj in kako bi se dalo na tem področju narediti drugače, boljše.

»Javno upravo za gozdo vse bi potrebovali. Neodvisno, visoko strokovno, da bi lastniku pomagala gozd vzgajati, bogatiti, ne pa ropati, kot se je delalo marsiško do sedaj,« je zardela gospodinja, ki tudi v javnosti ne drži jezika, ko govori o ukih vprašanih. Tone je malo bolj umirjen: »Zadnji čas je, da nekateri stvari v gozdarstvu uredimo in to predvsem v korist gozda in hribovske kmetije. Samo divjad pogledje. Zaščiten je na vse načine, kmet pa je žrtev nerazumne lovške politike.« Včasih sta Helga in Tone veliko govorila o načrtih - ko sta prišla na Pohorje sta bila namreč pravi medijski zvezdi - danes sta tudi v javnosti eden od domobrancev, ki so govorila življenje, kot smo ga imeli, čeprav je bilo tudi to lepo. Sra končuje gimnazijo, Simon osemletko, Aljaž pa je v petem razredu,« je povedal Tone, Helga pa: »Če bi vedela, kaj me čaka, ne bi šla sem gor, toda tudi če bi imela možnost vrniti se, tega ne bi storila.«

MAJDA STURC

Vse so pobili v vagonu

Dogodke, ki jih je opisal pobegli poročnik Todorovič, so domobranci videli takole (po brošuri V Rogu ležimo pobiti):

»Onstran predora se je vlak ustavil. Verjetno sta bila dodeljena vsakemu vagonu po dva partizana, kajti s strehe so se usuli na vrata, jih odpiral, nas pretepal in ropal. Proti Podoščici (Podgorje) so namreč Angleži predali vlak partizanom.

Do Kranja so bili še nekani ljudje. Hrvaški partizani so nam govorili, da bomo šli lahko nazaj, nekaj pa da jih bodo pobili. Pred predrom so se z nami pogovarjali s strehe, za predrom so pa morali s strehe oditi. Do Kranja smo bili prepričani, da nas vsaj v Italijo. Med potjo je zaradi nastila eden od domobrancev ustrelil dva partizana. Drugi domobranci so slišali vpitje. Ko se je v Kranju vlak ustavil in so partizani videli, kaj se je zgodilo, so vse domobrance kar v vagonu postrelili. To se je zgodilo ob 3. uri jutraj, ko je bila še tema, na dan sv. Rešnjega Telesa.

Druga priča: »Vlak se je premaknil proti zahodu in je na naše velično začudenje kmalu izginil v karavanski predkor. Onkraj tunela je ustavil na odprti progi. Partizani - bili so največ srbi in hrvaši - so vdrli v vozove ter nas začeli pretepati, ropati in zmerjati z najgrsimi priimki.

prepevaje partizanske himne. Med njimi je bil neki Mile, Srb, poveljnik mitralješke čete, miljenec brigadnega komandanta. Ves je bil omočičen, ker jih je največ zaklal. Ko sem slutil, da je vsega konec, sem šel tja, vojaki so ravno

BELOGLAVI JASTREB

Veličastni jadranci lahko izumro, če ne bodo varovani

Kolonije beloglavih jastreb na Kvarnerskem otočju – V Jugoslaviji le še 180 parov teh veličastnih ptic, ki jim primanjkuje celo hrane

LJUBLJANA, 10. septembra – Marsikdo, ki je letoval na Kvarnerskem otočju, je lahko občudoval beloglave jastrebe. To so okrog meter velike ptice ujede, ki sijajno jadrarajo; ti veličastni jadranci v zraku delujejo kot elegantni super bombniki. In kako tudi ne bi, saj vsak krila merijo skoraj tri metre. Žal so te ptice edlejše redkejše in grozi jim nevarnost, da bodo izumrle.

Sloveniji najbližje kolonije beloglavih jastreb so na Kvarnerskem otočju, kjer živi še dobra tretjina celotne jugoslovanske populacije oziroma okrog 60 parov te redke vrste ujede.

Povsod po Evropi je število primerkov te vrste, še posebno v zadnjem stoletju, zaradi različnih vzrokov drastično nazadovalo. Tako da te ptice danes ne najdemo več v Španiji (kjer živi okrog 90% celotne evropske populacije), Franciji, Grčiji, na nekaterih večjih sredozemskih otokih in kot rečeno, v Jugoslaviji. Povsod drugod beloglavi jastreb velja za izumrlo vrsto; tudi v Sloveniji, kjer je znano eno samo gnezdenje ptic te vrste še iz prejšnjega stoletja.

In zakaj je beloglavi jastreb v Sloveniji, če velja za izumrle, zavarovan z zakonom, kakršnokoli uničenje ali preganjanje pa je kazniv dejanje, za katerega je zagrožena zaporna kazen? Preropotno zato, ker se beloglavi jastreb v Sloveniji pojavlja prek celega leta. Vendar to pojavljanje ne pomeni tudi gnezdenja, temveč gre le za klatenje predvsem mladih primerkov. Še posebej je zanimiva zgodovina Slovenije, kjer poteka delna migracijska pot beloglavih jastreb iz Kvarnerskih kolonij, morda pa tudi iz južnejšega dela. Klajtjo se skoraj po celi Evropi, vse do Finske na severu, njihovo klatenje s presledki, ko se preživeli vrnejo v matično kolonijo, pa traja tudi do nekaj let.

BELOGLAVI JASTREB – Čez krila meri skoraj tri metre.

BI PIRANU POMAGAL ODLOK?

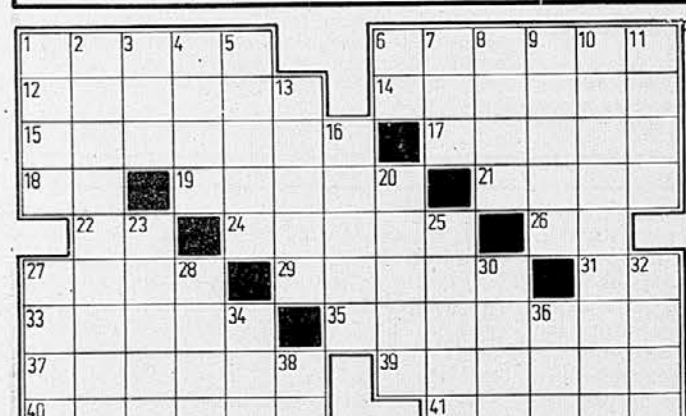
Komunalna zna samo zaračunati

Za parkiranje tudi 350 dinarjev – Kam gre denar, saj mesto ostaja umazano? – Včasih obrtne delavnice, zdaj rotoparnice s polomljenimi vrati

PIRAN, 10. septembra – V Piranu se ti lahko zgodi, da za eno samo popoldne plačaš tri stotake in pol za parkiranje. Najprej bentiš nad dežjem, zatem se jezis zaradi sistema plačevanja, nazadnje pa se vprašaš, kam gre ta denar. Ali koristi Piranu, Pirancanom, turizmu?

Če vprašaš domačine, trdijo, da komunalna zna samo zaračunati. Pričakovani so, da jim bodo zaradi turizma in polne vročine odvažali smeti tudi ob sobotah in nedeljah. Joki! Komunalci tedaj počivajo, turisti pa hodijo z zamašenimi nosovi – mimo zaudarajočih smetnjakov.

Morda pa je samo mesto na ta račun lepše, bolj urejeno? Joki! V večini cvetličnih zabojnikov raste plestel in se bohotijo o smeti. Če hodite po ozkih, sicer slikovitih ulicah, glejte samo v zrak. Če si boste ogledovali vhodna vrata oziroma

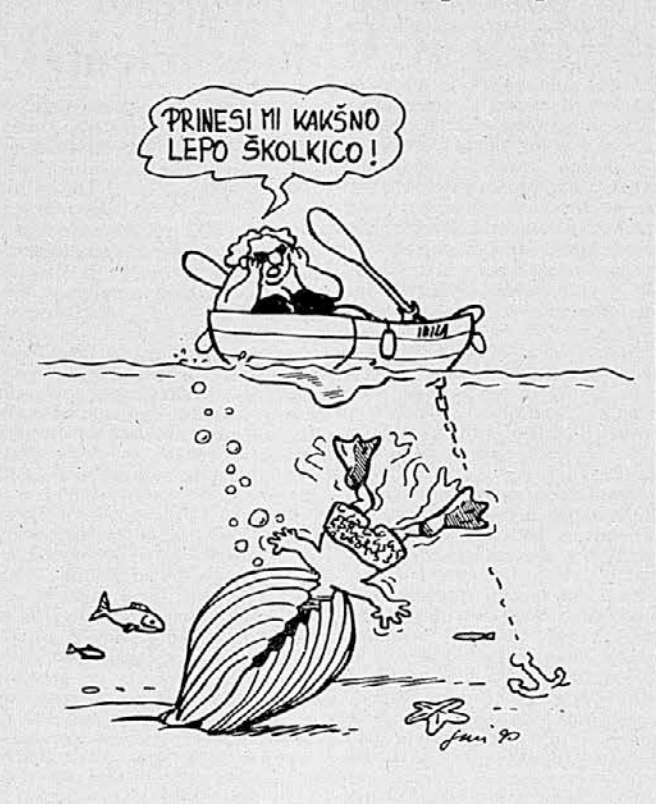
VODORAVNO: 1. več združenih stvari, ki sestavljajo funkcionalno celoto, 6. nemško ime za avstrijski kraj Cmuere, 12. ameriški pisatelj židovskega rodu, dobitnik evropske Mitrovine nagrade leta 1986 (Elic), 14. kdas se poklicno ukvarja z oskrbovanjem krav, 15. napad za politično osebnost, 17. kraj pri Komnu na Krasi, 18. začetnik alpinista Zaplotnika, 19. ime slovenskega pesnika Fritza, 21. neprijeten, neugoden občutek, 22. začetnik igralca Sotlarja, 24. mesto v južni Franciji, 26. avtomobilska oznaka Tunizije, 27. slovenski strokovnjak za mednarodno pravo (Danilo), 29. mesto v ameriški državi Ohio, 31. začetnik kosarkarskega trenerja Slavniča, 33. japonski pesnik in pisatelj (Sakuraga), »Kašča japonske družine«, 35. samodejni stroj, robot, 37. največji dosežek v kaki športni disciplini, 39. tovarna pletenin v Radovljici, 40. ptica pevka, 41. ime ameriškega skladatelja Coplanda.

NAVICNO: 1. reka v jugozahodni Avstraliji, 2. smučarski in letoviski kraj na Tirolskem, 3. ameriška pevka (Brenda), 4. del stavov, 5. ime smučarke Kronberger, 6. začetnik politika Krunčarja, 7. ime nemškega smučarja Riberja, 8. pretep, 9. ameriška igralca temisa, ki je nehala teklati (Chris), 10. mesto v italijanskih pokrajini Kalabriji, 11. krilka, zelo trda kovina, 13. pravoslavni samostan, 16. domače žensko ime, 20. rimski cesar, 23. tatinska ptica z dolgim repom, 25. mejna reka med Slovenijo in Hrvaško, 27. Bakhova palica, 28. plošča, ki pokriva trup ladje, 30. upravna enota v sedanji Grčiji, 32. socialni položaj, 34. švedsko smučarsko središče, 36. čas brez vov, 38. kratica za »da capo« (od začetka). (L. S.)

Rešitev prejšnje križanke
VODORAVNO: 1. Short, 6. rose, 10. Alser, 11. Kontra, 13. kotel, 14. emirat, 15. oer, 16. Odoaker, 18. ok, 20. up, 21. S(f)rid, U(n)det, 22. Everest, 25. 28. prstan, 29. atest, 31. Nikola, 32. Noll, 33. Eimo, 34. Arsal.

NAVICNO: 28. P(ablo)N(e-ruda).

Franco Juri: Frančkovno poletje

VIKTOR LUSKOVEC

KORČULA – POGORELI TURIZEM IN GOZDOVI

Kratkovidni domačini ožemajo goste

Nekoč zeleni otok zdaj pogorišče – Ni ne tujih ne domačih gostov – »Jastrebi« poberejo goste že na cesti – V hotelu se držijo cenika – V zasebnem kampu, pravem malem rajju, 20 din na osebo na dan

VELA LUKA, 10. septembra – Uhoga zelena Korčula, Vzhodni del mesta Korčulo in notranjostj okoli mesta Žrnovo je gorel teden dni. Zgorelo je 40 kvadratnih kilometrov, komaj so rešili hiše, ki so ostale kot goli otoki na ogromnem pogorišču. Okoli srca sem čutila leden obroč, ko smo se vozili po komaj znova odprti cesti v notranjost otoka. Težak vonj po smodu je rezal v nosnice med svrtimi vinogradi, v katerih bi grozde potrebovalo le še dva tedna, da bi bilo godno za bratev.

Uradne razlage, da je šlo tu za pomanjkljivosti v električnem daljnovodu, na Pelješcu za strelce, ponekod druge za samozagig, ne morejo potolažiti domačinov, tistih najrevnejših, ki jih je turizem obšel in se še zmeraj preživljava s polji in vinogradi. Zakaj zagori zmeraj v hrvaškem primorju, v črnogorskem pa nikoli, sprajujejo obupani domačini, ki jim je ostala le streha nad glavami, še vrteček ob hiši so pogoltni plameni, in težko razumejo, da so nepravilno strelce plašale v ta konec, kjer je bila tudi suša največja.

Tudi turistična. Sicer turistično, v vsem naravnim diranju opremljena, na moč ne upoštevajo Korčula je bila pred letom in pol precej bogata. Še kraj se kot lani, ko so turisti delavci že tožili, da je sezona za tretjino slabša kot prejšnja leta. Za mesto Korčulo lahko rečemo, da je bila še

nem zalivu na južni strani otoka, deset kilometrov iz Blata, največje mesta na otoku, ki mu italijanski turisti pravijo Rim, ker je pozidano na štirih gričih. O Blatu nekaj besed malo kasneje, najprej pa o Vasiliju v zalivu Grčični, kjer sem nameravala najeti sobo.

»Za koliko časa? Samo dva sta? Cene so enake kot za tujce. Imamo samo apartmaje. Za sobo bi morda šlo, ker se mi poleti preselimo v staro hišo. Za dva ni? Nikakor, najkaj opraviš s turizmom, poučili, da so zasebne sobe v glavnem prazne, da so tudi hoteli bolj bedno zasledeni, da je domačih gostov malo ali nič in da so tisti, ki jih je videti po cestah, odhajajoči ali pa tranzitni turisti, ki jih bo odpeljal prvi tra-jek.

Hotel zaprli septembra
V Veli Luki na zahodnem koncu tega 47 kilometrov dolgega in okoli 5,3 širokega otoka je slika podobna na celo slaba kot v Korčuli na vzhodni obali. Največ pove že po datek, da je sicer soliden in dobro obiskan hotel Jadran 1 septembra zaprl vrata. Za tistih nekaj turistov, ki so ostali za noč, tri, se res ne spleča poganjati cele hotelske masinerije.

Vodja potniške agencije Atlas Josip Frančević, ki že vrsto let dela v agenciji, je dobrih seznanjen s problemi ne samo korčulanskega ampak našega turizma nasploh in je prav zagrenjen, ker se v sedanjih kaotičnih časih, ki jih uspešno izkoriščajo zlasti tisti, ki nudijo turistične storitve, ne da nič narediti. Še najmanj pa doseči enoten cenik in enako ovrednotene storitve.

»Turistična društva so zgubila svojo namembnost, čedalje več je nepriljubljenih turistov, inspektorji mlahavo opravljajo svoje delo in se dajo odpraviti z razlago, da gre v oddanih sobah za dolgotrajne prijateljce, ki so se najeli za nekaj dni, če pa prijavitelja koga, ki na črno oddaja sobe, si inspektor spet ne vda odločno ukrepati, saj je to njegovo sornčast, navadno znanec, s katerim se srečuje dvajset mesecev na leto, ne samo dva (namesto štiri), kolikor traja sezona. Cene se prosto oblikujejo, »jastrebi«, kot jim tukaj pravimo, se na cestah in ulicah prestrežejo turistje, jih ocenijo po narodnosti, znakmi avtomobila, obleki, priljagi, potem pa določijo ceno. Potrebovali bi četo »redarjev« iz drugih krajev, ki bi se ukvarjali samo z voljanjem. In tu di to ne bi nikamor privedlo.«
»Na prekinem zanimivega sogovornika s svojimi vtisi v živo.«
Ustavila sem se v Grčiči, prikup-

OBALA GORI

Odločilna pomoč zračnih gasilcev

Letos so požari zajeli čez 43.000 hektarov gozdov – Skoraj tisoč požarov na Hrvaškem

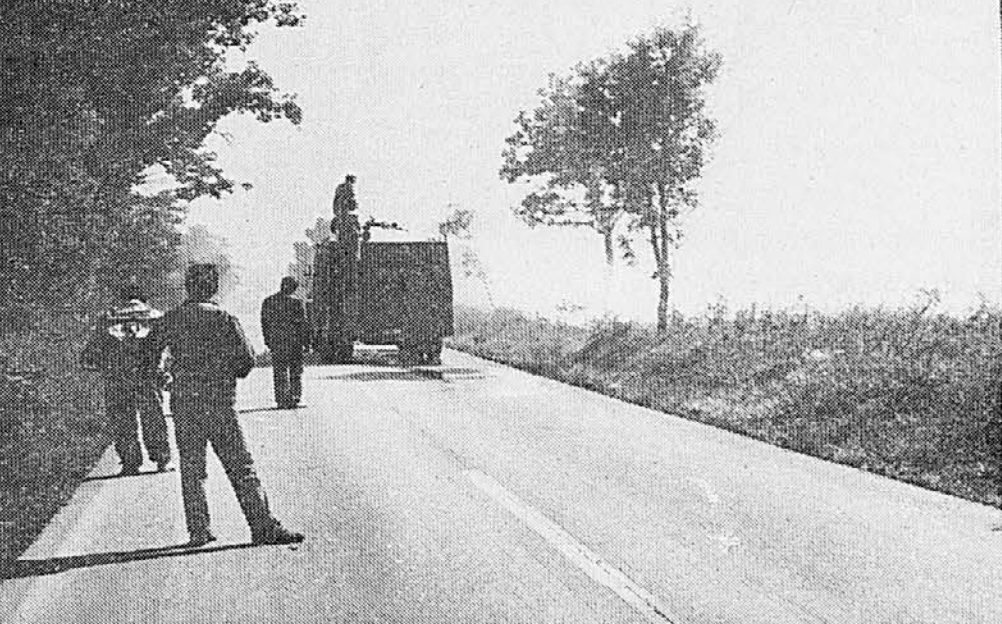
ROVINJ, 10. septembra – H koncu se nagiba najbolj sušno leto v zadnjih dveh desetletjih. Zato tudi ne preseneča doslej zabeleženo število gozdnih požarov v Jugoslaviji. Skupno jih je bilo 1364, zajeli pa so nekaj več kot 43.000 hektarov površin. Največ – 938 – jih je bilo na Hrvaškem, kjer do divjani na 35.600 hektarih. V nam turistično najbližji Istri je moč iztekačo se sezono zagorelo 74 krat, dobro organizirana gasilska služba pa je vsakič ogenj pravčasno omejevala in ukrotila.

Največ dela so imeli s požarom, ki je pred časom ogrožal hrastov gozd in obdelovalno površino med vasebale Bale in Rovinjsko selo. Sicer hitro obvladani požar je 50-clanski rovinjski posadki delal preglatvice tri dni, saj ga je veter vsak dan znova razpihal. Skupno je ogenj pogoltnil okoli 300 hektarov hrastovega gozdičevja in podstrati in za kakih pet ur »zaprl« glavno istrsko cesto. Če bi ušel čeznje v težko dostopno in z gozdom poraščeno notranjost istrskega polotoka, bi ga le stežka ukrotili. Prav zaradi tega so morali pokli-

FRANCI STRES Foto: SAŠO STERGAR

ZRAČNI GASILEC – Brez pomoči iz zraka bi bil ogenj usel čez istrsko cesto v poraščeno notranjost polotoka.

VROČA SLUŽBA – Z ognjem se je tri dni dajalo petdeset rovinjskih gasilcev.

POSLEDICE – Letos največji požar v Istri je zajel skupno 300 hektarov zemljišča pred Rovinjem.

DELO X Ponedeljek je dan D za novi časopis Delo X, druga stran iz prve roke

VRTIMO GLOBUS – VRTIMO GLOBUS – VRTIMO GLOBUS – VRTIMO GLOBUS

Ekološki center za Vzhodno Evropo

V Budimpešti so odprli mednarodni raziskovalni center, ki naj bi vzhodnoevropskim državam pomagal pri reševanju ekoloških problemov. V regionalnem centru za človekovo okolje bodo izobraževali strokovnjake, sem se bodo stekale informacije, raziskave pa bodo potekale predvsem na področju energitike in varovanja zdravja. Zahodne države so zbrale 10 milijonov dolarjev, kar naj bi zadostovalo za triletno delovanje ustave. Polovico so dale ZDA, Evropska skupnost je dala 2,5 milijona dolarjev, Madžarska 800.000, Nizozemci, Avstrija in Kanada pa skupaj 1,5 milijona dolarjev. Nekaj sta prispevali tudi Finska in Norveška. Od centra lahko pričakujemo brezplačno pomoč vzhodnoevropske države, vse druge pa se lahko pridružijo, če prispevajo k financiranju njegove dejavnosti. Čeprav za center prispevajo denar vlade, bo deloval kot neodvisna organizacija in se ne bo vmešaval v politična vprašanja.

Kako živijo Evropejci?

Pred kratkim je nizozemski urad za družbeno in kulturno planiranje, posvetovalni organ vlade, izdal analizo načina življenja in navad Evropejcev. Gre za publikacijo, ki izide vsaki dve leti, njen namen pa je primerjati družbeno gibanja na Nizozemskem s tistimi v drugih evropskih državah. V poročilu je med drugim zapisano, da se Britanci najraje informirajo s pomočjo televi-

Žalostni vzor

Aids hudo pušči med jetniki v barcelonski jetnišnici, ki slovi kot vzorni zavod svoje vrste. Po najnovejših podatkih je namreč v njej kar 800 seropozitivnih jetnikov. Vseh je 2500. Zdravstvena služba je od zdaj nastala 43 bolnikov v zadnjem stadiju bolezni.

Delfinom v Sredozemlju grozi epidemija

Delfinom v Sredozemlju grozi podobna ali še nevarnejša epidemija, kot je pred dvema letoma morila tuljenje v Severnem morju. Prejšnji mesec je na severovzhodno obalo Španije naplavilo 50 mrtvih delfinov. Strokovnjaki z univerze v Barceloni in Valenciji trdijo, da je za nevarnim virusom umrlo že približno 6000 delfinov. V telesih mrtvih živali so našli zelo velike količine poliklorobifenila, ki slabi in uničuje imunski sistem.

Ljubezenske vezi

Psihologi in psihoterapevti obeh Nemčij, ki so se pred kratkim udeležili kongresa, so razkrili podatek, da vse v Nemški demokratični republiki več ljubijo ko v Zvezni republiki Nemčiji. Prenekanost bo zelo verjetno prahnela z razvpijo združitvi obeh držav 3. oktobra. Razlagajo, da imajo državljani NDR manj možnosti za zabavo, po drugi strani pa je zakonodajna gledala splovov liberalnejša kot v ZRN. Prvo se bo kar hitro spremenilo, kar pa zadeva splovje je zdaj veliko pomembnih razprav. Vzhodnim Nemcem je veliko do tega, da ohranijo svobodo, da ki so imeli doslej medtem ko hoče Bonn uveljaviti svojo – restriktivnejšo – politiko. Ravno tako kot na drugih področjih.

Anekdote za danes

Na današnji dan leta 1611 se je rodil francoski maršal in vojaški teoretik Henri de La Tour d'Auvergne, vikont de Turenne, eden najboljših vojskovodij Ludvika XIII. in Ludvika XIV. (padel 1675). Turenne je bil zelo velikonuden in je vsem, ki so bili potrebni, dajal kar precejšnje vsote denarja. Če ni imel dovolj denarja pri sebi, je posiljal vojake in uradnike k svojemu intendantu. Ta je zaslužil, da hočejo od njega več denarja, kot jim ga je obljubil Turenne, in je prosil maršala, naj prinese vsak pismeni ukaz, koliko mara dobiti. Toda Turenne je to odklonil z utemeljitvijo: »Ni mogoče, da bi moji vrhovi in uradniki zahtevali več, kot sem jim obljubil, razen v primeru, da so v hudih stiskah. Takrat pa naj kaj imajo ta denar!«

11. september

V 18. stoletju je Črna gora navezala tesne stike z Rusijo. Kako razširjen je bil v tem času kult Rusije, se najbolje vidi iz tega, da se je obdržal na oblasti tujec pod imenom carja Petra III., lažni car Ščepan Mali, katerega rod ni in ni imel v deželi nobene tradicije, pa so ga s pomočjo skupine glavarjev in mecnihov razglasili za ruskega carja. Njegov vzpon se da pojasniti samo tako, da so Črnogoreti stoletja pod vplivom cerkve gojili upanje, da se bodo pod močnim vodstvom lahko osvobodili izpod turške nadoblasti, in misel na carja osvoboditelja je bila v 18. st. povezana z Rusijo in njenim monarhom. Zato so tudi verjeli, da car Peter III. ni bil ubit in da je pribežal v Črno goro. Tako je skupina ljudi razglasila za ruskega carja Ščepana Malega, ki je sredi leta 1766 prišel v Maine, kjer se je ukvarjal z nabiranjem zdravnih želišč. Vest se je s spretno propagando širila med ljudstvom in leta 1767 ga je zbor starih Črne gore tudi uradno sprejel kot ruskega carja. Niti vladika v začetku ni dvomil o njegovi identiteti. Ščepan Mali je začel veljati za carja, nanj so gledali kot na odrešitelja, bil je malik in vsaka beseda proti njemu je bila kaznovana. Uspejo mu je, da je v kratkem času prisilil plemena k poslušnosti in njegova slava sta zbudili zanimanje sosedov: Benečanov in Turkov, pa tudi bratska Rusija se je začela zanimati zanj. Carica Katarina II. je poslala v Črno goro poslanca, ki naj bi na tak ali drugačen način pregled samovnanca iz dežele. Turki pa so šli dlje: 200.000 cekinov nagrade so obljubili sistemu, ki naj bi ga zastrupil (niso ga našli), in z Benečani so začeli vojno proti Črni gori. Po začasnih uspehih so se Turki umaknili, ker se je leta 1768 začela vojna z Rusijo, v kateri Črna gora ni sodelovala. Po vojni je Ščepanova slava temnela. Dežela je bila spet kaznovana, Benečani so dobili, kar so hoteli, za Ruse ni bil več pomemben, samo Turki so se še vedno hoteli maščevati: podkupili so nekoga Ščepanovega služabnika, po rodu Grka, da ga je 11. (ali 22.) septembra 1773 zabolcel.

Dogodki na današnji dan

1674 Rodil se je slovenski baročni slikar Franz Mihael Strauss (umrl leta 1740). 1816 Rodil se je nemški mehanik in podjetnik Carl Zeiss (umrl leta 1888), ustanovitelj podjetja JENA. 1881 Rodila se je danska filmska igralka Asta Nielsen (umrla leta 1972). 1941 V prostorih Slovenske matice v Ljubljani je bil sklican I. kulturni plenim OF. Njegov namen je bil dopovrjeti se o začneku in organizaciji boja proti okupatorju tudi na kulturnem področju (kulturni molk). 1973 V vojaškem puču je bil ubit čilski predsednik Salvador Allende.

STIKOVA VROČA LINIJA ZVEDELI VČERAJ - VELJA DANES!

PANTEON Šola za tuje jezike	vpisuje se ta teden v začetne, nadaljevalne in konverzacijske tečaje nemščine in angleškega jezika za otroke in odrasle. Tudi tuji predavatelji, sodobne teme, majhne skupine. Inf. po tel. 312-916. Vpis od 9.-19. ure na Vojkovi 1.
BOLJO VAS OČI - DELO OB MONITORJU	Nejasna slika in sevanje svetlobe neprimernih frekvenc pogosto povzročata utrujenost in pekoče oči. Stekli filtri ASSIST z zaščitnimi premazi v veliki meri odpravijo te nevarnosti. Izdelani so v Švici, testirani na Švedskem. Brenčanje tiskalnika utruja, ne da bi se tega zavedali. Zaprite ga v ASSIST ACOUSTIC, ki zadržuje do 90% zvoka. Vaši popoldnevni bodo spet prijetni. Vse skupaj lahko postavite na COMP TABLE, ki uvaja v tiskalnik papir, po želji pa tudi ločuje kopije.
TISKALNIK BRENCI - SLABO POCUTJE, GLAVOBOLI	Pisalne mize so vselej prepolne. Ko postavite nanjo še PC, monitor...! Težave reši ASSIST ARM, ki omogoči, da računalnik stoji nad mizo, da ga hkrati lahko uporabljata dva delavca itd.
POLNA MIZA... IN SE PC?	ZASTOPA: MEDIS, Ljubljana, Titova 85, tel.: 061/329-270 PRODAJA: PC HAND, Apihova 21, Ljubljana, tel. 061/315-420 BIRO PAPIR, Linhartova 9 (Plava laguna), Ljubljana, tel.: 061/325-964
ASSIST SYSTEMS AG vam DELO OLAJŠA	Švica - 14. 9., 3 dni, ogled najzanimivejših točk v strokovnem geomantičnem programu. Strokovno vodstvo dipl. inž. Boža Južine. Še nekaj prostih mest.
KOMPAS GEOMANTIJA	TENIŠKA ŠOLA LJUBLJANA vabi v tečaje za otroke in odrasle. Cena 10-urnega tečaja za otroke je 350, za odrasle 450 din. Za rekvizite je poskrbljeno. Tečaje vodi Boris Majdič. Inf. po tel. 264-312, od 12.-14. ure.
TENIŠKI TEČAJI	Zaradi vse večjega zanimanja po varnih in donosnih naložbah denarja smo izdali priložni INVESTICIJSKO VARČEVANJE. Inf.: Borzna svetovalnica FIRST, Cankarjeva 3, tel. (061) 219-975, 571-949.
FINANČNO SVETOVANJE	INSET skupaj z WordStarom 5.5 ali 6.0 vam na istem listu omogoča, da poročilo ilustrirate (opremite) s preglednicami in grafi. Naučimo vas uporabljati INSET, svetujemo ali pa izdelamo poročilo. Pokličite po tel. (061) 222-262, FIDO, Podjetje za računalniški inženiring, Lj.
Analitiki, planerji in vsi drugi, ki izdelujete preglednice in grafe, pozor!	TV sprejemnikov NORDMENDE GALAXY z zaslonom 51 cm (6.662,90 din) in 55 cm (7.014,00 din) Inf. in prodaja: PCP FUTURA, Trg revolucije 1, Lj., tel.: 061/219-107 in 219-131.
ZNIZANJE	Sportnih oblačil FILA Inf.: PCP FUTURA SPORT, Trg revolucije 1, Lj., tel.: 061/222-122, int. 387
ZNIZANJE	Gostilno MARN v Rožni dolini smo obnovili. Novo okolje, nov jedilnik, novo osebje. Vabljeno! Ljubljana, Rožna dolina c. II/3, tel. (061) 262-600.
Novi MARN	Odpočijte si od vsakodnevnega kuhanja, zato obiščite našo restavracijo, kjer vas bomo prijazno postregli z morskimi specialitetami: dagnji, škampi, ribjo rizoto, solato iz morskih sadežev, lignji; žabjimi kraki, postrvmi ter drugimi jedmi. Večjim skupinam, ki se želijo zabavati tja do jutranjih ur, pa nudimo poseben popust. Tel. (061) 310-633, 310-186.
Tečaj tuje jezika v majhnih skupinah	Vabimo vas na 100-urne VIDEO tečaje angleškega in nemškega jezika. ATIDA, d. o. o., tel. 324-891.
Tečaj računalništva MK VELETRGOVINA	Poleg prodaje artiklov informatike in licenčnega softvera v sodelovanju s podjetjem B2 organiziramo tudi izobraževanje. Za jesenski termin smo razpisali naslednje tečaje: • Uvodni • Lotus 1-2-3 (2.01) začetni • Lotus 1-2-3 (2.01, 2.2, 3.0) nadaljevalni • DBASE IV. • DOS s PC tools (6.0) in Fast back + • WORDSTAR • Inf. in prijave po tel. (061) 264-508, 212-141.
MULTICOM LJUBLJANA DODATNI JESENSKI RAZPIS - 7 TUJIH JEZIKOV	Podjetje za poučevanje tujih jezikov MULTICOM, p. o., Dvorčakova 8/III. nad. (pri Bavarskem dvoru) zaradi povpraševanja razpisuje NOVE DODATNE TERMINE ZA TEČAJE TUJIH JEZIKOV, hitre, sproščene, s sodobnim, uporabnim besediščem in slovnico. Pričetki 17. in 24. 9. Prijave sprejemamo osebno na Dvorčakovi 8 v III. nad. od PO.-ČE., od 10.-14. in od 17.-20. ure, v PE. in SO. od 11.-15. ure. Predprijave pa po tel. 324-347, vsak dan od 11.-15. ure.
TEL. 061/324-347, od 11.-15. ure	Tečajji potekajo po lastnih programih, v naših učilnicah, s sodobnimi pripomočki. POSEBNA PONUDBA: programi za podjetja in druge zaključene skupine po dogovoru. Sprejemamo tudi plačilne kartice VISA in EUROCARD.

Svet osnovne šole Narodni heroj Tone Tomšič

razpisuje prosto delovno mesto učitelja biologije (P ali PRU) 1 učitelja razrednega pouka (nadomeščanje delavke na por. dopustu)

Delo je za določen čas, s polnim delovnim časom. Pričetek dela takoj oz. po dogovoru.

Pisne prijave oddajte v 8 dneh po objavi. Stanovanja ni. 5779-8

PTT Srednješolski center Ljubljana, p.o., Celjska 16, Ljubljana

objavlja prosta dela in naloge učitelja angleškega jezika za določen čas

Pogoji: - visoka izobrazba ustrezne smeri - strokovni izpit - pedagoško andragoška izobrazba

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas od 1. 10. 1990 za dobo devetih mesecev, s trimesečnim poskusnim delom.

Kandidate vabimo, da v 8 dneh po objavi razpisa pošljejo pisne poudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izobrazbi na gornji naslov.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa. 5880-11

Srednja šola za farmacijo in zdravstvo, Ljubljana, Šaranovičeva 5

razpisuje prosta dela in naloge: učitelja nemškega jezika za določen čas (do 31. 8. 1991), z nepolnim delovnim časom (12 ur tedensko)

Pogoji: profesor nemškega jezika s književnostjo. Nastop dela: takoj - snailke

za določen čas (nadomeščanje delavke na bolniškem dopustu), z nepolnim delovnim časom.

Pogoji: osnovna šola. Nastop dela: takoj.

Pisne prijave z opisom dosežanih delovnih izkušenj in dokazili o izobrazbi naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Srednja šola za farmacijo in zdravstvo, Ljubljana, Šaranovičeva 5. O izbiri bomo kandidate obvestili v 8 dneh. 5781

Radenska

ZDRAVILIŠČE
RADENCI

Doživite barvitost jeseni v zdravilišču Radenci, kjer boste okrepili zdravje ter nabrali moči za premagovanje vsakdanjih tegob!

V našem zdravilišču, enem od redkih v Evropi, ki se lahko pohvali s štirimi naravnimi zdravilnimi faktori (mineralno, termomineralno vodo, sladkovodnim blatno-peloidom in prijetno blago klimo), lahko izbirate med številnimi programi:

- zdravlje - lepota
- zdravstveni programi (novost: Vasosan, ultrazvočna preiskava ožilja)
- nov program zdravljenja s termomineralno vodo (za zdravljenje revmatskih in ginekoloških obolenj) ter številni
- rekreativni programi.

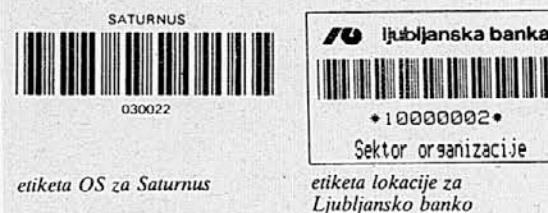
Posebne ugodnosti za otroke in upokojece. Možnost plačila v dveh obrokih.

Informacije in rezervacije: Zdravilišče Radenci, hotel Radin tel.: 069/73-006, 73-331, teleks: 35269 yu radin telefaks: 053/73 054.

INVENTURA IN PREVREDNOTENJE OSNOVNIH SREDSTEV

Vam povzročajo težave inventura osnovnih sredstev in njihovo prevrednotenje? Za delo potrebujete več delavcev, ki očitavajo kovinske inventarne ploščice. Inventurni popis je zaradi take metode dolgotrajen, netočen in nepopoln.

Predlagana rešitev inventure in prevrednotenja osnovnih sredstev temelji na posebno izdelanih etiketah s črtno kodo. Etiketete so odmerne na temperaturo, vlago in mehanske poškodbe. Inventurni popis se izvaja s pomočjo prenosnega čitalca črtnih kod, ki ponestavi delo. Prečitani podatki (inventarna številka in lokacija zapisana s črtno kodo) so neodstojno točni. Podatki iz prenosnega čitalca črtnih kod se obdelajo na IBM PC računalniku in primerjajo z inventurno knjigo na večjem računalniku. Rešitev po sistemu »KLIJUČ V ROKE«!

etiketa OS za Saturnus

etiketa lokacije za Ljubljansko banko

Za vse informacije se obrnite na: IIdenticus Slovenija, d.o.o., Celovška 108, 61107 Ljubljana, tel./faks 061/51-407

PC RAČUNALNIKI

AT-286/12-20S 14.758,-
286/12MHz, 1Mb ram, krmilnik 1:1, mono grafična kartica+printer port, 20 Mb trdi disk, 1.2Mb flopi, tipkovnica, monitor, baby ohišje z 200W usmernikom.

AT-286/12-40S 15.943,-
286/12MHz, 1Mb ram, krmilnik 1:1, mono grafična kartica+printer port, 42 Mb /28 ms trdi disk, 1.2Mb flopi, tipkovnica, monitor, baby ohišje z 200W usmernikom.

AT-386SX/16-40S 20.896,-
386SX/16MHz, 1Mb ram, krmilnik 1:1, mono grafična kartica+printer port, 40Mb/28ms trdi disk, 1.2Mb flopi, tipkovnica, monitor, minitower ohišje z 200W usmernikom.

Ljubljana d.o.o., Celovška 166, tel (061) 558-071

FEROIMPEX
41432 Bregana
GENERALNI ZASTOPNIK ZA JUGOSLAVIJO

KOZMETIKI

PRVIČ V JUGOSLAVIJI • NAJNOVEJŠI KOZMETIČNI APARATI IN PREPARATI • FRANCO-SKE DRUŽBE »MATIS«

EYE LIFT
- model '90 (proti gubicam okrog oči)

MATISTIL
- frimator, ionizacija, sterilizacija (aparati s tremi funkcijami)

LIFT MODELING
- regeneracija tkiva, mišična stimulacija (aparati s dvema funkcijama)

BODY SCULPTURALE
- ionoforeza, drenaža, krepitev mišic

STERILIZATOR
- za obraz

THERMO STYLER
- hujšanje in revma

SLIDE STYLER
- zoper celulit in otekline, za hujšanje

MICRO LIFTING - NOVO!!!
zoper bolečine v križu, za lifting obraza in telesa

SENZACIONALNO! MIO LIFT digital - samo 56.000,00

PRI NAS LAHKO DOBITE TUDI VSO DRUGO OPREMO ZA KOZMETIČNE IN FRIZERSKE SALONE, LEPOPNE CENTRE IN CENTRE ZA FIZIKALNO REHABILITACIJO. ZAGOTAVLJAMO REDNO PRESKRBO S PREPARATI ZA PROFESIONALNO RABO IN ŠIROKO PORABO DRUŽBE »MATIS« - PARIZ.

IZREDNO UGODNE CENE! KRATEK DOBAVNI ROK! MOŽNOST KREDITIRANJA KUPCEV! 12-MESEČNA GARANCIJA!

Vse informacije pri »FEROIMPEX« - Bregana
Sirma ul. 12
tel.: (041) 782-436, 780-262, 437-357
(021) 700-958

KOZMETIČNE APARATE IN PREPARATE BOMO OD 17. DO 23. 9. 1990 RAZSTAVLJALI NA ZAGREBSKEM VELESEJMU, PAVILJON 5, GALERIJA, ST. 80 A IN 81. OBISČITE NAS!

**SERVISNA OPREMA,
KI SLEDI TEHNIKI SODOBNEGA AVTOMOBILA:**

naprave za nastavitve optike za osebna in tovorna vozila

stroji za centriranje koles

stroji za montažo in demontažo koles

pnevmatsko orodje

specialno, kleparsko in ročno orodje

Svetovno znanega francoskega proizvajalca na jugoslovanskem trgu zastopa:

SLUŽBA PRODAJE - Cesta Marežanskega upora 2, tel.: 066/31-131, 066/32-402, teleks: 34-273, telefaks: 34-490

PREDSTAVITEV CELOTNEGA PROGRAMA SI LAHKO OGLEDATE TUDI NA
23. MEDNARODNEM OBRTNIŠKEM SEJMU V CELJU
OD 7. DO 16. septembra 1990

trend

Podjetje Trend inženiring, d.o.o., objavlja za nedoločen čas naslednja dela in naloge:

finančnega knjigovodja - bilancista

z naslednjimi pogoji:
- V. ali VI. stopnja izobrazbe ekonomske smeri
- 5 let ustreznih delovnih izkušenj
- samostojnost in iniciativnost pri delu.
Poskusno delo 2 meseca.
Osební dohodek okoli 10.000,00 din.

Kandidati naj vložijo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: Trend Inženiring, d.o.o., 61290 Grosuplje, Industrijska cesta 5. O izbiri jih bomo obvestili v 15 dneh po poteku objave. 5820

M Poslovni sistem Mercator, d.d. Ljubljana

Mercator Mednarodna trgovina d. d., Ljubljana, Titova 137, trženje neprehrane

objavlja prosta dela in naloge v uvozu

sam. referenta ZT

Pogoji:
- višja ali srednja izobrazba ekonomske ali družboslovne smeri
- 5 let delovnih izkušenj
- znanje enega tujega jezika

Kandidati naj prijave pošljejo v 8 dneh na gornji naslov. Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas. 54811

IŠČETE SVETOVNO KAKOVOST? PONUJAMO VAM TAKŠNE STRUŽNICE, KI PA SO CENEJŠE KOT NA TUJEM!

Potisje ada

ČE VAS PRIVLAČI IZZIV

- imate solidno tehnično znanje
- ste sposobni za prodajo orodnih strojev
- imate voljo in sposobnost za obdelavo trga in zbiranje informacij, se ogledate v »POTISJE« v Adi.

Lahko postaneite zastopnik za prodajo naših orodnih strojev.

V svetu dela že več kot 27 tisoč naših orodnih strojev, kar je jamstvo za kakovost.

Znane stružnice PA

razmak konice od 750-4000 mm s sejmskim popustom (Celje, Zagreb)

UGODNI NAKUPNI POGOJI!

ZE OD 211.400 din

STROJI IZ PROIZVODNEGA PROGRAMA »POTISJA«
PRODAJAMO NA JESENSKIH SEJMIH
Z DO 40-ODSTOTNIM POPUSTOM!

NAŠ NASLOV:
DP »POTISJE«, FABRIKE ALATNIH MAŠINA I LIVNICE, 24430 ADA,
UL. 29. NOVEMBRA 51, TEL. 024/852-760,
TELEKS 15 163, TELEFAKS 024/851-317.

*Jesen je tu
Nekateri listi ostajajo
Včeraj Pionir,
danes*

Vano se boste zaljubili na prvi pogled. Revija GEA za ljubimce poljudne znanosti.

Svet z Geo ni manjši, je pa bližji.

GEA NAGRAJUJE HITROST!

Za tiste, ki se boste naročili do 15. septembra 1990, znaša naročnina za štiri številke le 140,00 dinarjev (čeč kot 22% popusta!). Tisti, ki se boste naročili med 15. in 30. septembrom, boste plačali štiri številke 160,00 din (11% popusta!), kdor pa bo okleval do oktobra, plača polno ceno 180,00 din (45,00 din za številko!).

NEPREKLICNO NAROČAM REVIJO GEA:

ime in priimek: _____

naslov: _____

poštna številka, kraj: _____

podpis: _____

Naročilnico izrežite in jo v ovojnici ali nalepljeno na dopisnici pošljite na naslov: MK - ZALOŽBA, SOK, Šmartinska 152, 61000 Ljubljana.

TELEVIZIJA

TV SLOVENIJA I

8.35 - 12.15h 14.00-23.40 TELE-TEKST TV SLOVENIJA
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
SPORED ZA OTROKE IN MLADJE:
ZODIJSKE IZ SKOLJKE, 10. oddaja
9.30 PORTRETI ZNANSTVENIKOV:
RENE DESCARTES
BOJ ZA OBSTANEK:
V PARKU NI VEČ PROSTORA
10.25 NEMŠČINA - ALLES GUTE, 13. tiskanje
11.00 SEDMOJNE STEZA, oddaja o sportu
11.20 OSMI DAN
12.05 VIDEO STRANI
14.15 VIDEO STRANI
14.25 ČEJE: MEDNARODNI OBRTNI SEJEM, kronika
14.35 TV MOZAIK:
NEMŠČINA - ALLES GUTE, ponovitev 13. tiskanje
15.05 ZARIŠČE, ponovitev
15.35 SOVA, ponovitev
ALFRED HITCHCOCK VAM PREDSTAVLJA
SRCE MESTA
16.55 POSLOVNE NOVICE
17.00 TV DNEVNIK 1
17.05 TV MOZAIK: ŠOLSKA TV, ponovitev
PORTRETI ZNANSTVENIKOV:
RENE DESCARTES
BOJ ZA OBSTANEK:
V PARKU NI VEČ PROSTORA
18.10 ZLATA PTICA:
BEDIN IN BEDINA
18.15 ŽUGO IN NJEGOVA SENCA, 2. del predstave SMG
19.00 RISKANKA
19.15 TV OKNO
19.30 TV DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 P. Muga: ZMAGA
21.00 FESTIVALSKA NOČ GOSTOV: MELODIJE MORJA IN SONCA PORTOROŽ '90, 1. del
21.45 TV DNEVNIK 3, VREME
22.05 SOVA, ponovitev
SRCE MESTA
23.60 VIDEO STRANI

TV SLOVENIJA II

16.10 SVET ŠPORTA, oddaja HTV
17.00 Cetinje: EVROPSKA SUPER LIGA V NAMIZNEM TENISU: JUGOSLAVIJA - FRANCIJA, prenos
19.00 I. MEDNARODNI FESTIVAL PEVSKIH ZBOROV NAREČNEGA PETJA LJUBLJANA '90, 4. oddaja
19.30 TV DNEVNIK
20.00 ZARIŠČE
20.35 GRADOVI: NEME PRICE PRETEKLOSTI, 1/13

HRVATSKA TV I

9.15 POROČILA
9.20 TV KOLEDAR
9.30 MALI SVET, oddaja za otroke
10.00 ŠOLETSKE TELEVIZIJE:
Zgodovina in zemljepis
12.00 POROČILA
12.10 PREZRLI STE, POGLEJTE PRIZORI IZ PRETEKLOSTI
12.40 SVET ŠPORTA
13.30 RISKANKA
13.40 ČE NEKOČ POTRKAŠ NA MOJA VRATA
14.45 POROČILA V ANGLEŠČINI
17.00 TV DNEVNIK 1
17.20 DRUŽINSKE TEME, izobraževalna oddaja
17.50 MALI SVET, oddaja za otroke
18.20 ŠTEVILKI IN CRKE
18.40 RISKANKA
18.45 ZNANOST
19.15 RISKANKA
19.30 TV DNEVNIK 2
20.00 ZREBANJE LOTA
20.05 POKRIJTE JI OBRAZ
21.05 KONTAKTNA ODDAJA
23.05 TV DNEVNIK 3
23.25 PROGRAM PLUS
23.30 MIDVA, angleška nanizanka SKRIVNOSTNA INDIJA, dokumentarna serija
V SENCI KOBRE, angleška nadaljevanje
CLIVE JAMES VAM PREDSTAVLJA PLAYBOY, 2/2
1.40 POROČILA

HRVATSKA TV II

16.50 TEST
17.00 Cetinje: NAMIZNI TENIS, EVROPSKA SUPER LIGA: Jugoslavija - Francija
19.30 DNEVNIK
20.00 ZABAVNI TOREK
21.10 KO NI BILA PRIDNA
22.45 VIDEOBOM
23.15 NOČNI PROGRAM KULTURE: KRKAN BREZ OKVIJRA

KOPER

12.30 SPEEDWEEK - Svet motorjev
13.30 SPORTIME - Športni pregled
13.45 NOGOMET: GOLI TDNA (podobno)
15.30 OB RINGU (ponovitev)
16.30 SPORTIME - Športni pregled
16.45 WRESTLING SPORTIME
17.30 NOGOMET: Angl. prv. EVER-TON - ARSENAL
19.00 ODRTA MEJA
19.30 TVD STIČIŠČE
20.00 VEŠE O NOGOMETU
20.30 OB RINGU - posebna oddaja
22.15 TV NOVICE
22.25 SPORTIME (Športni pregled)
22.30 BASEBALL MLB
23.30 SPORTIME - Športni pregled
23.45 NASLOVNICA
24.00 GOLI OPOLNOCI
00.15 OB RINGU - posebna oddaja (ponovitev)

AVSTRUJA I

9.00 POROČILA in

TRI IZ OKREPČEVALNICE

9.30 ANGLEŠČINA ZA ZAČETNIŠKE
10.00 ŠOLSKA TV
KAKO POETI UŽIVAJO ŽIVLJENJE, ponovitev
12.10 ŠPORT V PONEDELJEK, ponovitev
13.05 POROČILA
13.15 MI, ponovitev
13.45 ZACIMBE ŽIVLJENJA, Muškati
14.10 NEPOVAJLI GOSTI
14.20 OČARLIVA JEANNIE, Vzgoja je otroča igra
14.45 ANGEL NA ZEMLJI, Ljubzen je nebeška moč
15.30 Otroški program
15.35 TUDI HEČ MORA BITI
16.00 AM, DAM, DES
16.20 NASVET PO ZICI, ORF-ov servis za otroke
16.30 MINI ČAS V SLIKI
17.05 TOLPA Z DRUGE STRANI
ZIDA, 1/2 del
17.55 GULIVERJEVA POTOVANJA
18.00 MI
18.30 FALCON CREST, Izobčen in pozabljen
19.22 ZNANJE DANES
19.30 CAS V SLIKI 1
19.53 VREME
20.00 SPORT
20.15 Univerzum: TONG TANA, 2-izdelni del
21.00 TV KOTIČEK ZA ŽIVALI
21.07 RALLY, 7. del: Dedič
22.00 POGLEDI S STRANI
HOWARD - ŽIVALSKI JUNAČEK (Howard the Duck - ameriški film, 1985)
23.55 POROČILA
0.00 NAMIX, Eden mora umreti
0.45 POROČILA

AVSTRUJA II

17.00 ŠOLSKA TV
17.30 ORIENTACIJA
18.00 TRI IZ OKREPČEVALNICE, Babica pred sodiščem
18.30 WURLITZER
19.00 OKOLNI PROGRAM
19.30 CAS V SLIKI 1
19.53 VREME
20.00 KULTURA
20.15 ZABAVNA ODDAJA
21.00 TV KOTIČEK ZA ŽIVALI
21.07 REPORTAŽE IZ TUJINE, oddaja zunanje politične redakcije
22.00 CAS V SLIKI 2
22.25 KLUB Z POROČILA

RAII

9.00 ZLATI SLAP
9.30 SANTA BARBARA, serija
10.15 IGRANI FILM
12.05 STVARI Z DRUGEGA SVETA
12.30 JUHA IN ŽLICNIKI / TRI MI-NUTE O...
14.15 IGRANI FILM
POLETNI BIG ODDAJA
18.10 DANES V PARLAMENTU
18.15 NOGOMET, pokal Baretti
18.45 SANTA BARBARA, serija

ALMANAH

20.00 TV DNEVNIK
20.40 QUARK, posebna oddaja
21.40 IGRANI FILM
TV DNEVNIK
COMPLATION
0.00 NOČNI TVD
0.15 OPOLNOCI

RAII

9.00 LASSIE
RISANKA
10.00 IZZIV OCEANOV
11.00 MONOPOLI, serija
11.55 CAPITOL, serija
13.00 OB TRINAJSTIH
13.30 GOSPODARSKI DNEVNIK
13.45 BEAUTIFUL
14.30 POSTALI BODO SLAVNI, serija
15.15 GHIBLY
FILM BELVEDERE
18.25 IZ PARLAMENTA
18.30 ŠPORTNA POROČILA
18.45 ULICE SAN FRANCISCA, serija
19.45 TV DNEVNIK
20.15 SPORT
20.30 IGRANI FILM
JENNY
DOSSIER
VELIKE PRESTOLNICE
NOČNI TVD
NOČNI KINO

MADŽARSKA I

8.35 TV TELOVADBA, za upokojence
9.40 SCHUMANN, Otroški prizori, balet
9.10 PRI NEUHAUSOVH, 5. del nemške serije
9.40 RAZGIBAVANJE, telovadba za invalide
9.45 VIDEO STRANI
9.50 TV LOTO
9.58 ŠKOPŠKINSKI DNEVNIK, prenos zasedanja Parlamenta
17.10 PANONSKA KRONIKA, studio Péc
17.20 NACHRICHTEN, poročila v nemščini
17.25 UNSER BILDSCHEIM, narodni magazin v nemščini
17.55 VIDEO STRANI
18.00 BILANCA, četrte ure za gospodarstvo
18.15 MOJSTRI ANIMACIJE, dokumentarna serija, pon.
18.45 UPANJE ZANAMCEV, spored madžarskih židov
19.10 VEČERNA PRAVLJICA
19.30 TV DNEVNIK
20.05 DEDIŠČINA GULDENBURGOV, nemška serija, 3. Poslednja volja
20.55 ŠKOPŠKINSKI DNEVNIK, pregled zasedanja Parlamenta
21.25 STUDIO '90, kulturni TV tehnik
22.25 Z ROKO V ROKI, varstvo umno prireditev
22.45 TV DNEVNIK

MADŽARSKA II

16.45 TV 2 - Video strani
17.00 OD PETE DO ŠESTE, zabavni program
18.00 TELESFORT

ZA OTROKE, družina Jetson,

19.00 PROTI DRUŽINI NI LEKA, 1. Kako gleda soprog
19.49 TV 2 - vmes reportaža iz Južne Koreje
20.50 NARODOPISNI ZAKLADI
21.00 TV DNEVNIK
21.30 SCI-FI MAGAZIN, spored János Dérija
22.05 PONUJAMOSPODARSTVO
22.50 POVEST O CARJU SALTANU, čb., pon.
23.15 TV 2 - Zaključek dnevnih redakcij

SATELITSKA TV

SUPER CHANNEL

6.00 Ob zori: 8.30 Mix; 17.30 V etru; 19.30 Poročila; 19.45 Nit casa; 21.00 Ultrašport; 22.00 Poročila; 22.15 Ultrašport; 0.15 Poročila; 0.30 Mix; 1.30 Nit casa; 1.45 Mix
3SAT
14.30 Slavnostni koncert; 16.14 Svetovni jezik - glasba; 17.20 Mini čas v sliki; 17.30 Mene ni nihče vprašal; 18.00 Silke iz Švice; 18.00 Silke iz Švice; 19.00 Danes štati studio; 19.30 Wichterovi iz sosedine, ser.; 20.15 Prix Ars Electronica 90; 21.45 Kultura, sport; 22.00 Čas v sliki 2; 23.10 Mahagonny; sprevajati; 23.50 TV Van Gogh, 4. del

SEVET 1

6.00 Poročila; 8.35 Sosedji; 9.05 Carson in Carson; 10.05 Teleshop; 10.30 Kako čudovito je biti mlad, film; 12.15 Kolo sreče; 13.00 TV borba; 14.05 Kazimir & Co., ris. serija; 14.30 Denarni naveseli; 14.40 Carson in Carson; 15.30 Za ljubljani v čarovnico; 15.55 Teleshop; 16.05 Bonanza; 17.00 Poročila; 17.10 Sosedji; 17.35 Avtomobilski naveti; 17.45 Pregled sporeda; 17.50 Matt Houston, ser.; 18.45 Poročila; 19.05 Kolo sreče; 19.50 Vreme; 20.00 Veselo naprej, kviz; 20.30 Male ribe pravice; 20.50 Poročila; 21.00 Jaz sem največji, am. film; 22.45 Poročila; 22.55 TV Spigel; 23.25 Vrnitev izvenzemeljskih obiskovalcev, 2. serija; 0.15 Pregled sporeda

RITL Plus

6.00 Halo, Evropa; 6.05 Bogati in lepi; 8.35 TV butik; 9.10 Springfieldova zgodba; 10.00 Kvizi; 11.00 Unetnost; 11.05 TV butik; 11.30 Kviz; 12.00 Cena je vroča; 12.30 Klasična opoldne; 13.00 Bogati in lepi; 13.25 Kalifornijski klan; 14.10 Springfieldova zgodba; 14.55 Bogataš in revež; 15.45 Poročila; 15.48 Netco; 16.00 Buck Rogers, ser.; 16.40 Kviz; 17.10 Cena je vroča; 17.45 Sterentaler; 17.55 Poročila; 18.00 Kalifornijski klan; 18.45 Poročila; 19.10 Knight Rider; 20.00 Bel Ami 2000 ali Kako zapeljiv playboj, film; 21.45 Eksplozivno; 22.30 Groza v Alcatrazu, am. film; 0.20 Nie-nie-seks, am. seksualno-akcijski film; 1.30 Aerobika

TV 5

16.05 Poročila; 16.15 Cilj; svet; 17.15 Pogled ženske; 17.45 Ko je dobro, re-cept; 18.00 Zelene oknice; 19.00 Zeleni kvadrat; 19.30 Poročila; 19.40 Številke in crke; 20.00 Teleskop; 21.00 Določevanje in potovanja; 22.00 Poročila; 22.35 Chateaux 3a Bruxelles; 0.05 Povejte mi

RADIO

PRVI PROGRAM

(Krvavec stereo, 91.8 MHz)
4.30 Jutrarnji program; 5.50 Rekreacija; 6.35 Vremenska napoved za pomorske čake (prenaša II. program); 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Znanja široka cesta; dan; 9.25 Turistični napotki za goste iz tujine; 10.00 Dopolndanski dnevnik; informacije, gospodarstvo, glasba; 11.05 Človek iz zidave; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Pojevanje godamo; 12.30 Kmetijski naveti; 12.40 Domača glasba; 13.00 Danes do trinajstih; 13.30 Radio danes, radio jutri; 13.38 Do štrinjstih; 14.05 Nenavadni pogovori; 14.20 Glasbena poslušalstva; 14.40 Radijski Merkurček; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Od melodije do melodije; 17.00 Studij od sedemnajstih; 18.05 Za ljubitelje glasbe; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Lahko noč, otroci; 19.45 Zabavnih ansambli; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Minute za Godalni kvartet Roberta Schumann; 21.05 Radijska igra - Walter Gertel; Inspektor Jones pripoveduje, 11. epizoda; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Slovenski pevci sanjovani in everginov; 23.05 Literarni nočturno - Jose Agustin; 23.15 Ytisol; Fridige v veter; 23.15 Nočni program

DRUGI PROGRAM

(Krvavec stereo 98.9 MHz, Krim stereo 93.5 MHz)
5.30 Val 202 - jutro; 6.35 Vremenska napoved za pomorske čake (prenaša I. programa); 8.00 Val 202 - dopoldan; 13.00 Val 202 - popoldan; 13.00 Danes do trinajstih; 15.30 Dogodki in odmevi; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Slos - še v tisku objujamo spominke; 21.00 S festivalov jazz; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Spekter

TRETIJI PROGRAM

(Krvavec stereo 96.5 MHz)
16.00 Dobar dan; 16.05 Glasbeni obrzi ljudske izročila; 16.30 Znanja široka cesta; 17.00 Koncertni dogodki na tujem; 18.30 Izšlo je... 18.45 Poročila; 18.50 Srečanje s pevskimi zbori drugih dežel; 19.32 Arje in monolog; 20.00 Literarni večer - Franz Werfel; (ob 100-letnici rojstva); 20.45 S solističnih in komornih koncertov: Peter Sipolnjek, orgle (Medin, D. Buxtehude, M. Darin.); 22.15 Pretok idej; 22.35 Glasbene miniature; 22.40 Mednarodna radijska univerza; 23.00 Glasba 20.

stolejta (11. festival elektroakustične glasbe - Stockholm 1989, 2. oddaja; Nemški skladatelji); 23.50 Napovedi sporeda za sredo; 23.55 Lirični utrinek

RADIO ŠTUDENT

(89.3 in 104.3 MHz)
00.00-12.00 Satelitski programi - poskusni prenosi (MTV); 12.00 Vžig; 14.00 OF; 15.30 Karte za Novi Rock; 16.00 Tolpa bumov; David Moss Dence Band; Live in Europe (1); 17.00 Jocalator; 1.00 Izklp / satelitski programi - poskusni prenosi (MTV);

RADIO GLAS LJUBLJANE

(Krim stereo 100.2 MHz, Grad stereo 102.4 MHz)
6.00 Dobro jutro, Ljubljana; 6.15 Jutrarnje in nočne novice; 7.15 Novice; 7.20 Naj naj; 7.30 Jutro je lahko tudi takšno; 8.30 Kam danes v Ljubljani; 9.15 Novice; 10.25 Vaše mnenje; 11.15 Novice; 11.20 Naj naj pesem; 11.25 Power play; 12.00 Prenos novice BBC; 12.15 RGL oddaja živo; 13.15 Novice; 14.00 Najsi radio; 15.15 RGL komentari ra in obveščja; 15.30 Naj naj pesem; 15.35 Power play; 16.10 Spoznajmo se; 17.15 Novice; 18.20 Tema tedna (v živo); 19.15 Novice; 19.20 POP informacije; Glasbena oddaja; 20.00 do 6.00 Glasba do jutra

RADIO KOPER

(SV 549 KHz, UKV 88.6-93.8-100.3-100.6-104.3-107.6 MHz)
6.00 Glasba za dobro jutro; 6.30 Jutrarnji in cestne informacije; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.30 Poročila in pregled tiskar; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos II. programa radia Ljubljana; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.15 Od enih do treh; 13.30 Dnevnik Radia Koper; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Za varnejši jutro - zavaroval. skup. Croatia; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.00 Radijski dnevnik

RADIO MARIBOR

(UKV 93.1 in 90.4 MHz, SV 558 KHz)
4.30 Prenos I. programa Radia Ljubljana; 5.40 Jutrarnji program Radia Maribor; 7.00 Jutrarnja kronika Radia Ljubljana; 7.15 Dobro jutro; 8.00 Poročila; 8.20 Dobro jutro; 9.00 Izbramo za vas; 10.05 Mali oglasi; 11.00 Če kdo ni siljal; 12.05 Turkov klepet; 13.00 Zabav-

JANA

Novi Jans sledi vznemirljivim dogodkom doma in po svetu. Črni tedni v Sloveniji ali trije pri v šestih dneh. Čudežne ozdravitve na ljubljanskem stadionu. Znani Slovenci so odgovorjali na vprašanja, čemu bi se najraje odrekli. Vožnja brez izpita pelje tudi v zapor. Beograjsko pismo o stanovanju za zvestobo. Tretji najmočnejši obraz, ki ste ga izbrali v Janini akciji. Jana, takšna, kot vam je všeč.

na glasba; 14.30 Poročila, obvestila, zabavna glasba; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Zeleni ste, poslušajte; 16.30 Dnevnik radia Maribor; 17.00 Ljubiteljski pevci in godci; 17.30 Novi rock; 18.00 Studij in glasba; 19.00 Večerni radijski dnevnik; 19.30 Prenos III. programa R. Lj.; 00.00 Prenos I. programa R. Lj.

STIKOV ČASOPISNI KIOSK Utrip današnjega tiska

MEDIA MARKETING,

Številka 112 in 113
Iz vsebine bogato ilustrirane dvojice številke MM:
● AGENCIJE ZA DOMAČIM PRAGOM
● "CUTEČA" JAPONSKA PROPAGANDA
● PROFESSOR, MINISTER, DOKTOR, GOSPOD DR. JOŽE MENCINGER
● 37. MEDNARODNI FESTIVAL PROPAGANDNEGA FILMA, CANNES 1990: VELI-KANSKI BRILJANTNI VALČEK
● VODNIK PO EVROPSKIH TRGIH: ITALIJA
● PODJETNIŠTVO - VIZIJA IN VODENJE: NAMESTO TEKMOVANJA STRATEGIJA POGAJANJA
● KAJ PRAVZAPRAV DELAJO VODJE?
● CORDON D'EXCELLENCE: TRAK ODLIČNOSTI ZA ODLIČNI VIDEZ NAJODLIČNEJŠIH VIN
● OSEBNI MARKETING: KAKO BLEFIRATE O VINU
● ZADNJA DELA NOVEGA KOLEKTIVIZMA
● 10 NASVETOV KAKO SI OHRANITE DELOVNO MESTO
● ZAKONSKI MARKETING: VSAK DANJI MENEJZMENT ŽENE (nadaljevanje v jutrišnjem Delovem časopisnem kiosku)

V Stikov časopisni kiosk lahko oddate napoved po telefonu: (061) 329-559 ali telefaks (061) 318-570 ali teletipotelegraf 31 633 in na naslov CDP Delo Stik, Ljubljana, Titova 35. Kiosk je odprt vsak dan do 11. ure za objavo naslednjega dne.

3x333 nagrad iz Henkel Zlatoroga
Postanite tudi vi dobitnik barvnega TV-sprejemnika, hladilnika, štedilnika in še 990 drugih malih gospodinskih aparatov iz Gorenja ter Zlatorogovih kozmetičnih paketov.
Izrežite 5 pokrovčkov z napisom Zlatorog iz kartonske embalaže katerekoli Zlatorogovih zobnih past, bodisi da gre za dent-a-med, dentol anti plaque, dent-a-med F3, denti ali dent-a-gel.
Izrezane kartončke vtaknite v ovojnico in jo pošljite na naslov: Henkel Zlatorog, Industrijska 23, Maribor, s pripisom »za nagradno igro«.
Ne pozabite napisati točnega naslova.
Izidi zrebanja bodo objavljeni v dnevnikih.
Zrebanja: 15. 9. 1990
15. 10. 1990

TEČAJI TUJIH JEZIKOV
KO BI ZNAL... SAJ NI PREPOZNO!
poslovno komuniciranje
za dijake in študente
za otroke
slovnice
video
konverzijski
osvežitveni
sobotni
za pripravo na izpit o aktivnem znanju
po želji
NEŠČINSKO
ANGLEŠČINSKO
FRANCOŠČINSKO
ITALIJANŠČINSKO
RUŠČINSKO
ŠPANŠČINSKO
KITAJŠČINSKO
ARABŠČINSKO
NIZOZEMŠČINSKO
DANŠČINSKO
LATINŠČINSKO
JAPONŠČINSKO
SLOVENŠČINSKO
Pričakujemo vas vsak delavnik med 8. in 17. uro pri nas na DELAVSKI UNIVERZI BORIS KIDRIČ LJUBLJANA, Miklošičeva 26, tel.: 322-791, 311-785.

10% SEJEMSKI POPUST DO 30. 9. 1990 za varilni program ISKRA
PROIZVODNI PROGRAM
- Varilni aparati MIG/MAG od 140 do 600 A za varjenje tanjših materialov pa do najbolj zahtevnih zvarov vseh vrst kovin v zaščiti CO2; primerni so za kleparska in ključavničarska dela.
- Varilni aparati TIG od 160 do 350 A ki omogočajo kakovostno varjenje nerjavečih in konstrukcijskih jekel ter vseh vrst barvnih kovin in legur. Primerni so za reparaturno varjenje, pa tudi za tanjše pločevine do 0,5 mm.
- zračna plazma za rezanje kovinskih materialov do 35 mm
- naprave za varjenje pod prahom
- inverterji REL in SR
- avtomatizacija in mehanizacija varjenja nadomestni in polnočni deli
Podrobnejše informacije in naročila:
ISKRA - AVTOMATIKA VARJENJE, Stegne 13, Ljubljana tel.: (061) 574-211; 572-331 telefaks: (061) 556-166 teleks: 31-301 YU ISKCSA
Obiščite nas na obrtnem sejmu v Celju od 7. do 14. 9. 1990 v hali C, prostor 49, ali v novo odprti industrijski prodajalni v Ljubljani, Stegne 13, tel. (061) 571-659.

DOMUS CENTER ZA DOM, USTVARJALNOST, SVETOVANJE, p. o., Ljubljana, Kardeljeva 2
PROJEKT »MOJA DELNICA« organizira dvodnevni svetovalni SEMINAR STATUT DELNIŠKE DRUŽBE V MEŠANI LASTNINI
ki bo 17. in 18. septembra 1990 v Ljubljani, v Modrem salonu Hotela UNION.
Program zajema naslednje teme:
17. septembra 1990, od 9. do 18. ure:
- Informacijska družba in partnersko podjetje
- Privatizacija družbenega kapitala
- Sklep o izdaji internih delnic in organiziranju v delniško družbo
- Statut delniške družbe v mešani lastnini, holding predavaio: prof. dr. Gojko Stanič, dipl. iur. prof. dr. Miran Mihečič, dipl. oec. Janko Pučnik, dipl. iur.
18. septembra 1990, od 9. do 18. ure:
- Poslovanje borze
- Poslovna banka in promet z delnicami
- Računalniški program za knjigo delnic
- Praktični primer delovanja delniške družbe - večinski holding Nanos Postojna predavajo: mag. Draško Veselinovič, dipl. oec. Tanja Kovačič, dipl. iur. Miran Kovše, dipl. oec. Tone Černe, dipl. pol.
Kotizacija in literatura za vsakega udeleženca znaša skupaj 1.900,00 din. Literatura vključuje Statut delniške družbe s sklepom o izdaji internih delnic, Ustava svobode ter znanstvena in tehnološka politika Švedske in Norveške, avtor: Gojko Stanič.
Kotizacijo vplačate na žiro račun: 50100-603-40776, Domus, Ljubljana - z oznako Seminar Ljubljana. Udeleženci pri evidentiranju in prevzemu literature oddajo potrdilo o vplačilu kotizacije ali bariran ček.
Informacije o seminarju dobite po tel. 211-122. Prenočišče in prehrano si udeleženci uredijo sami.
KOMERCIJALNI PROGRAMI
Erjavčeva 4 tel. 211-150
IZOBRAŽEVANJE
Poljanska 6 tel. 316-753 315-244
REVJIJA A. V. Poljanska 6 tel. 315-809
PREDSTAVNIŠTVO ZAGREB
Ul. 8. maja 1945 broj 68/11 tel. (041) 442-433 419-857
objavlja
licitacijo za prodajo:
1. dvosobnega stanovanja v izmeri 50,18 m², v stanovanjskem bloku na Triglavski ulici v Ljubljani, izključna cena je 428.200 din;
2. zobozdravstvene opreme JUGODENT (stol, stroj in ostala oprema), izključna cena za vso opremo skupaj je 154.000 din;
3. počitniške priklovice ADRIA 450, izključna cena je 10.000 din;
4. počitniške priklovice ADRIA 500, izključna cena je 17.000 din;
5. kombi avto Zastava 850-AK (karamboliran), izključna cena je 2.500 din.
Udeleženci morajo do začetka licitacije vplačati kavnjilo v višini 10% za dvosobno stanovanje pod 1. in 20% od izključne cene za druga sredstva, in sicer na žiro račun št. 50102-678-74283
Kavnjilo bomo upoštevali v kupnini, drugim udeležencem pa jo bomo vrnili v 5 dneh po licitaciji.
Kupec je plačnik davčnin in stroškov v zvezi s prenosom lastništva. Licitacija bo 14. septembra 1990, ob 11. uri v sejni sobi Energoinvest TTL, Štandrova 10, Ljubljana.
Morebitni kupci si lahko sredstva za prodajo ogledajo 13. septembra 90, od 8. do 15. ure. Informacije po telefonu 371-320.
270-
5827

Drugačna merila za manj razvite občine in območja

Predlog za izdajo novega zakona o manj razvitih območjih v Sloveniji - Manj razvita občina je samo Lenart, sicer pa pol Slovenije in vsi hribi

LJUBLJANA, 10. septembra - Republiška skupščina je zaradi nakopičenih težav v slovenskem gospodarstvu letos junija sklenila, da začne preneha s plačevanjem obveznosti zveznemu skladu za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin. S tako odločitvijo pa so prenehala dotekati tudi sredstva, namenjena slovenskim manj razvitim občinam in območjem. Zato je ob koncu julija vlada poslala v parlament predlog za izdajo novega republiškega zakona o pospeševanju razvoja manj razvitih občin in demografsko ogroženih območjih v republikih.

V tem srednjeročnem obdobju, ki se bo letos izteklo, imajo status manj razvitih občin štiri občine: Lenart, Ormož, Sentjur pri Celju in Šmarje pri Jelšah, status manj razvitih geografskih območij imajo Slovenske Gorice, Halozje, Kozjansko, Pokolpe, Suha Krajina, status manj razvitega območja pa Goricko, del Kobanskega, območje del občine Morzije in del občine Lendava. Medtem ko je v bistvu le popisani list papirja, saj denarja za manj razvite ne bi bilo. S predlaganim novim zakonom pa bi bilo ob nekotnih drugačnih kazalcih sklenjeno tudi financiranje. Vsota, namenjena za financiranje manj razvitih v Sloveniji naj bi, tako kot način zbiranja, v bistvu ostala tolikšna, kot je bilo predvideno za letošnje leto; denar pa naj bi šel iz republiške proračuna.

Predlagan obseg sredstev iz republiškega proračuna naj bi na podlagi ocen za letošnje leto znašal od 550 do 600 milijonov dinarjev za spodbujanje gospodarskih vlaganj in 275 do 300 milijonov dinarjev za sofinanciranje razvoja lokalne gospodarske infrastrukture, predvsem za lokalne ceste, telefonijo, za oskrbo s pitno vodo in električno energijo. Sicer pa naj bi v uporabi teh sredstev odločil republiški sekretariat za družbeno planiranje.

JOŽE VOLFAND

Trohnoba socialnih jasli

Napoved ni nova - do konca leta naj bi bilo v Sloveniji okrog 70.000 brezposelnih. Vlada se zaradi finančnih bremen in razmer v gospodarstvu ne more odločiti - eni zagovarjajo mehkejšo, drugi pa tršo varianto socialne politike in socialne varnosti. Zato je bila pred poletnim dopustom umaknjena razprava o novem zakonu o zaposlovanju, zdaj pa je tema spet vroča. V doloceni meri jo je radikaliziral tudi Veljko Rus v sobotni prilogi Dela. Eden izmed njegovih predlogov za preobrat v postsocialistično socialno politiko je tudi zamisel o osnovnem državljanem dohodku.

Med velikimi temami slovenske pomladi, tudi med ocenami o tem, kaj je dosegla vlada v prvih stotih dneh, sta socialna politika in socialna varnost ljudi v ozadju bolj kot si to zaslužita. Celotno zveza vlada je zgodaj spoznala, da bo reforma pobrabe socialni davek in republikam nakazuje neke vrste »socialni dinar«. V Sloveniji pa so zlasti pri stariji oz. pozori, da socialne varnosti za tehnološke presežke ne bo moč prevladati na podjetja. Direktorji razmišljajo čedalje bolj tržno, ker jim drugače ne preostane. Pravijo, naj jih nihče ne sili v tržno gospodarstvo, zdaj pa je tema spet vroča. V doloceni meri jo je radikaliziral tudi Veljko Rus v sobotni prilogi Dela. Eden izmed njegovih predlogov za preobrat v postsocialistično socialno politiko je tudi zamisel o osnovnem državljanem dohodku.

Medtem v podjetjih ob tem priznava nesocialnost takih gledanj oziroma se zaveda, da na taka razmišljanja se nismo pripravljali. Vendar takoj dodaja, da se morala država odločiti, ali bo odgovornost za socialno varnost presežnih delavcev prevzela nase ali pa se bo poslovala od tržne ekonomije in podjetnosti. Toda država je prav tako v precepu kot številna podjetja, ki iz meseca v mesec prilagajajo odločitve o tehnoloških presežkih - to počnejo za ceno, da se sčasoma od kraja potopijo. Socio-ekonomski program, ki bi na eni

strani dajal ljudem večjo socialno varnost, po drugi pa podpiral vse, kar pelje k bolj poslovni in podjetniški družbi, je zdaj dokaj nejasen. Republiški sekretariat za delo pripravlja dopolnilne zakone o zaposlovanju in morda bodo nekatere nove določbe zakona hkrati napovedali v okviru socialne politike. O nekaterih razmišljanjih, kaj se snuje, bodo predstavniki vlade seznanili predsednike občinskih izvršnih svetov že v sredo.

Največ zanj se seveda ob tem, kaj storiti s pravicami odpuščenih delavcev oziroma s tehnološkimi presežki. Različna mnenja so o tem, ali v spremeni zakon o zaposlovanju vnesti tudi »instituti odpušča« in s to uredbo mementu olajšati položaj brezposelnih in ekonomski program, ki bi poleg problemov odpuščenih delavcev zajel celotno socialno politiko in varnost, vendar jo izrazito povezal s temeljno filozofijo tržne družbe (ideja na primer je, da bi poznali štipendijo praviloma le še kot kredit).

Čeprav je razumljivo, da nova socialna politika more nastati čez noč, še prepričan, kar predstavniki nredi neresen dvomov in nejasnosti, pa dolgo ne bo moglo čakati. Ne samo zaradi predvidenih tehnoloških presežkov, temveč zato, ker v službah narašča število tistih, ki so s plačami daljši pod republiški povprečji, pa jih nihče ne uvršča med »socialni problem«. Je pač tako, da sta socialna in ekonomska zares prijeti druga na drugo. Prav zato mora država vedeti, kaj hoče s socialno in kaj z ekonomijo.

Elektrika s pohorskih potokov

Čeprav je na severnem Pohorju že deset malih hidroelektrarn, so še možnosti za nove - Male hidroelektrarne ne ogrožajo naravnega okolja

CINŽAT, 10. septembra - »Toliko let je tekla mimo nas pohorska voda v prazno, neizkoriščena, gradili pa smo drage, okolju škodljive termoelektrarne,« je začel pogovor Edi Šut, vodja vzdrževanja malih hidroelektrarn (MHE - na kratko) pri Elektro Maribor, poslovna enota okolica, ko smo ga zmotili pri vsakodnevnem ogledu MHE 944 na Cinžatu.

Na Lamprhotovem potoku, ki teče skozi Cinžat, sta zgrajeni dve mali hidroelektrarni, prva z močjo 490 kW, druga, nekoli-

Mala hidroelektrarna na pohorskem potoku pri Cinžatu. (Foto: Bogo Cerin)

ko nižje, ob Dravi pa z močjo 615 kW. Od zgorajnega zajetja do spodnje elektrarne je speljan dva kilometra dolg cevovod, po ka-

terem se pretaka 250 litrov vode na sekundo, višinska razlika med zajetjem in spodnjo elektrarno pa je 234 metrov.

»Naši elektrarni zadostujeta skoraj za celotno porabo električne energije v Lovrencu, Cinžatu in Ožblatu (skupaj z industrijo v teh krajih). S tako proizvodnjo, smo računali, bi morali pokriti stroške gradnje v petih letih,« pravi vodja Edi Šut. Po njegovih podatkih je na severnem Pohorju že 10 MHE. Največ jih imajo zasebniki, ki proizvajajo električno energijo za lastne potrebe, presežek pa prodajajo Elektro gospodarstvu.

»Oprema naših elektrarn je vsa domača in deluje skoraj brezhibno,« pravi Edi Šut. »Tudi zasebniki imajo glavnem domačo opremo, predvsem pa takšno, da je možno njihovo vključevanje v omrežje.«

Zasebniki lahko gradi MHE tam, kjer tega ne načrtuje Elektro gospodarstvo, pridobiti pa si mora lastništvo nad območjem, kjer bodo stali objekti. Zasebni elektrarnar mora biti tudi ustrezen uposobiljen za to delo, zato mora opraviti teoretični in tudi praktični izpit. Seveda je treba

Tržni inšpektor pravi, da v Sloveniji ni nafnih kršilcev

Slovenski cestarji pa trdijo, da ni nikakršne zakonske podlage za pocenitev bencina - Spoštujemo republiške zakone

LJUBLJANA, 10. septembra - Kljub objavi zveznega tržnega inšpektorata zoper Slovenijo, Srbijo in Črno goro zaradi povečanja prispevkov za ceste oziroma drobnoprodajnih cen nafnih derivatov, v Sloveniji ne bomo pocenili bencina in drugega pogonskega goriva, kot je to že pred časom storila Hrvaška.

Na republiškem sekretariatu za promet in zveze so povedali, da ni nikakršne zakonite podlage za takšno pocenitev, saj je določanje višine nadomestila za ceste v republiški pristojnosti. Menijo, da gre pri tem za sprenevanje zvezne vlade, njenih pristojnih upravnih organov in inšpekcijskih služb, ker ne spoštujejo medrepubliškega dogovora o uvedbi in določitvi višine deleža za ceste v drobnoprodajni ceni nafnih derivatov oziroma na njegovi podlagi izpeljanega odloka republiškega izvršnega sveta o tem prispevku.

Glavni republiški tržni inšpektor Janez Kregar pa nam je povedal, da s povišanjem drobnoprodajnih cen nafnih derivatov na račun višjega prispevka za ceste sicer kršimo sklep zvezne vlade o najvišji ravni cen nafnih derivatov, da pa s tem spoštujemo republiške zakone oziroma sklep slovenske skupščine o suverenosti Slovenije in izvajanju zakonov, ki so v korist Slovenije. Prav tako je povedal, da Petrol ni storil gospodarske prekrška, kot to trdi zvezni inšpektorat, saj cestni dinar ne gre v dobiček te trgovske organizacije, temveč ga mora, tako kot prometni davek, vsakih deset dni nakazati v republiški proračun.

TONJA SLOKAR

Cene študentske prehrane v menzah pod drobnogledom

V Ljubljani je pet študentskih menz - Večina smo od oddane v najem zasebnikom - Cene kosil od 30 do 40 din

LJUBLJANA, 10. septembra - Študente, ki stanujejo v študentskih domovih in po zasebnih sobah, gotovo zanima, kaj in kako se najceneje prehranijo. V Ljubljani je pet študentskih menz, ki so vse, razen menze na Gerbičevci, v zasebni lasti oziroma v zakupu.

Se najbolj je za študente poskrbljeno za Bežigradom, kjer lahko dobijo v študentski menzi na Pedagoški akademiji najcenejšo kosilo za 30 din. Menzo, ki je odprta od 7. do 17. ure, ima za najemu gostinstvo podjetje Daj-diam, ki jim tudi dovaja hrano. Na voljo so tudi malice po 25 din in enolončnice po 10 din. Vodja restavracije Dragica Radovanovič je povedala, da bo možen tudi nakup bonov, s katerimi bo kosilo še za deset odstotkov cenejšo.

V menzi Ekonomske fakultete, ki je odprta od 7.30 do 14.30, je mogoče dobiti kosilo za 35 din, enolončnice za 14 din, malice pa stane od 13 do 27 din. Hrano jim dovaja iz študentskega centra v Rožni dolini.

V bližini Fakultete za sociologijo politične vede in novinarstvo je bistro Pinki, ki je v zasebni lasti in je odprto od 7.30 do 15.30. Študentsko kosilo stane 40 din, malica 25 din, imajo pa tudi vse vrste solat od 10 do 25 din. Zasebni podjetnik Milan Badovinac je tudi lastnik okrepčevalnice v bližini, kjer stane hot-dog 14 din, burek 16 din.

Študentje, ki stanujejo v študentskih domovih na Gerbičevci, pa se lahko prehranjujejo v Domu srečanj šol na Gerbičevci 51 A. Menza je odprta od 10. do 13.30, in od 11.30 do 13.30 ure in od 13.30 do 16. ure. Cena kosila je 40 din, vendar se bo po besedah vodje menze Malči Zibelnik znižala, saj imajo zaradi visoke cene slab obisk študentov.

Za študentski žep so dostopne tudi cene v samopostrežni restavraciji v podhodu Maximarketa, kjer se cena kosila giblje med 35 in 60 din, cena brezalkoholnih pijač pa je od 5 do 10 din.

NATAŠA LAVRČ

Bo nova reorganizacija rešila Meblo?

Deli Mebla poslujejo z izgubo - Največ težav ima Pohištvo Nova Gorica

NOVA GORICA, 10. septembra - Vsa podjetja, ki so zdaj organizirana v holdingu Meblo, imajo v tem mesecu z naročili zasedene proizvodne zmogljivosti, seveda skrcene v skladu s sanacijskim programom. To pa ne pomeni, da so v Meblu že premagali nakopičene težave in da je prihodnost tej gospodarski organizaciji, ki je bila v minulih obdobjih eden izmed nosilcev gospodarskega razvoja na Goriškem, že zagotovljena.

Dolga razprava na zadnji seji izvršnega sveta novogoriške skupščine, ki se je odločil za preverjanje razmer v Meblu, očitno pravi zaradi številnih poslovnih, kadrovskih in drugih težav, je pokazala, da je še precej nejasnih odgovorov na vprašanje, kako bo Meblo prišel iz krize in razvojnega negotovosti. Se maja je celemu Meblu grozil stečaj. Po uresničitvi posameznih sanacijskih ukrepov, predvsem prilagoditvi proizvodnje tržnim možnostim in oblikovanju dopolnilnih programov iz odvečnih zmogljivosti (iz dopolnilnih programov so oblikovali kooperacije s tuji in partnerji), so se razmere nekoliko izboljšale. Nekaj Meblovih podjetij, na primer Kovinoplastika, Iverka in Trgovina, je letos dobro poslovalo. Drugih devet novih podjetij, predvsem pa novogoriško Pohištvo in oblačniško pohištvo, pa je poslovalo z izgubo še v juliju in avgustu. Pohištvo Nova Gorica bo imelo izgubo tudi v prihodnjih mesecih. Očitno je najbolj negotova prav usoda tega podjetja, v katerem je vodila programska zmešnjava, kot je dejal v d. glavnega direktorja Mebla Franko Štokelj.

Za vsa Meblova podjetja pa je zdaj najpomembnejše vprašanje, kako in kje dobiti denar za kapitalizacijo. Zato si sedanje Meblo vodstvo očitno tudi prizadeva, da bi bila Ljubljanska banka Novogoriška komercialna banka odšla za vsako podjetje posebej posojilodajalec in ne več za Meblo kot celoto. Ob tem pa, kot so povedali v razpravi, so v Meblu že ugotovili, da letos zasnovana organizacijska oblika holdinga ni sprejemljiva za nekatere dele Mebla. Potreba bo torej po novi reorganizaciji. Podjetja za proizvodnjo notranje opreme s podjetjem Meblo Trad na čelu naj bi oblikovala koncern. Zunaj njega pa naj bi bila vsa tista podjetja, ki so sposobna kot delniške družbe samostojno posloovati. SLAVICA CRNICA

»Če bi dvignili sidro, bi ladja reforme nasedla«

Viceguverner Narodne banke Jugoslavije mag. Branko Dragaš o trdnosti konvertibilnega dinarja - Tečaj spremeniti do ravni inflacije? - Še vedno proces

BEograd, 10. septembra (Tanjug) - V zadnjem času, zlasti julija in avgusta, ko so se zelele cene domačih izdelkov in povprečev, je bilo slišati mnenja, da je tečaj dinarja nerealen, povečati. Pojavili so se predlogi, da je treba tečaj spremeniti oziroma dinar devalvirati. Takšne predloge najpogosteje podpirajo tako imenovani neto izvozniki in vsi tisti, ki so v minulih letih, ko smo živeli ob izredno visoki inflaciji in ugodni denarji politiki, pluli na krilih lažnega inflacijskega lastnega dohodka in deleža dobičkov proizvajalcev, katerih blago je bilo namenjeno le domačemu trgu. To je v pogovoru za Tanjug poudaril viceguverner Narodne banke Jugoslavije mag. Branko Dragaš.

Ko smo 18. decembra 1989 utrdili dinarski tečaj, smo tudi odpravili povečevanje dohodka. Dinar se ni izredno kratkem času uspešno prebrodil prvo fazo interne konvertibilnosti. Vemo, da nam je to uspelo ob izredno visoki sprostitvi uvoza in plačilih v tujini. Na zunanjem finančnem trgu je dinar v tem letu cenjen bolj kot kadarkoli prej. V obdobju od januarja do avgusta smo tujim bankam prodali za 42,5 milijona dolarjev dinarjev. Naj povemo, da smo v lanskem letu prodali le za 6,1 milijona dolarjev dinarjev. Med turistično sezono je imel dinar tujim Jugoslovancem izredno ugoden tečaj. Tuji partnerji pa so velikoj bolji kot prej »povolič« račune pri naših bankah z jugoslovansko valuto, ki so ju kupili za devize. Vse to so prvi koraki dinarja k popolni zunanji konvertibilnosti, ki jo je treba razumeti kot proces.

tečaj še vedno dokaj trdno »zadržuje to ladjo«, čeprav jo »premetavajo vse močnejši valovi«. Če bi dvignili sidro, ki se imenuje dinarski tečaj, bi utegnula naša ladja reforme nasedi, lahko bi trčila ob stene, bolj malo verjetno pa je, da bi dejansko zapula na odprto morje. Jugoslovanska vlada se tega dobro zaveda in se zato upravičeno zavzema za dosledno izvajanje pčlitke trdnega tečaja domače valute, je pouda-

ril mag. Branko Dragaš.

PO SLOVENIJI

Nove oblike medsebojne pomoči

ZAGORJE, 10. septembra - Na sestanku, ki sta ga imela zagorski predsednik IS in župan z vodstvenimi delavci podjetij v občini, so se glede na rezultate poletnega poslovanja dogovorili o ustanovitvi razvojnega sklada, v katerega bi zagorska podjetja vlagala sredstva imela hkrati nad njimi nadzor ter bila udeležena tudi pri delitvi dobička. Del pogovora je zajel tudi nove oblike združevanja sredstev, kot sta delničarstvo in vlaganje kapitala.

Pri zagorskem IS so glede financiranja sklada optimistični, saj gre za nove oblike »in« združevanje sredstev za tiste projekte, za katere si bodo podjetja enotna, da so perspektivni in da prinesejo dobiček. Hkrati se zavedajo, da jih brez lastne udeležbe iz nezavestnosti ne moreta potegniti niti pomoč republike niti nobena banka. (P. M.)

Brežiški liberalci vabijo

BEŽIČE, 10. septembra - Vsako sredo med 15. in 16.30 bo v brežiškem dijaškem domu, kjer je sedež ZSMS-LŠ, odprta poslanska pisarna. Vprašanja bodo sprejemali tudi po telefonu na številko 62-369, so sklenili brežiški liberalci na zadnji seji svojega predsedstva. Vse pobude in vprašanja, ki jih bodo dobili v poslanski pisarni, bodo posredovali na skupščini in vztrajno zahtevali rešitev. Ker so seje občinskega parlamenta javne, sporočajo občanom, da se lahko ogledajo kar na skupščini. (V. P.)

Teden trboveljskih upokojencev

TRBOVLJE, 10. septembra - Društvo trboveljskih upokojencev, ki deluje že od leta 1947 in ima zdaj 3890 članov, bo letošnji teden upokojencev praznovalo nekoliko drugače. V približno dveh mesecih naj bi obnovili dotrajane betonske površine in tlake na mostovih za pešce ter voznom pasu. Pri delu si pomagajo s lesenimi odrji pod doma gasilcev v Trebnjem, je priznava vodja Fran Genčič iz Trebnja, za prispevek pri razvoju krajevne samouprave Karel Smolč iz Trebnja in kmet Jože Trnovšek iz Pristavice za dosežke v kmetijstvu. (S. D.)

Tri plakete občine Trebnje

TREBNJE, 10. septembra - Na slavnosti seji Občinske skupščine Trebnje so letos podelili tri plakete občine Trebnje zaslužnim občanom. Za prizadevno delo pri razvoju gospodarstva in gradnji novega doma gasilcev v Trebnjem je priznanje dobil Franc Genčič iz Trebnja, za prispevek pri razvoju krajevne samouprave Karel Smolč iz Trebnja in kmet Jože Trnovšek iz Pristavice za dosežke v kmetijstvu. (S. D.)

Tromostovje naj bi delno obnovili do novembra

LJUBLJANA, 10. septembra - Prenova Tromostovja, ki se je je nedavno lotilo mesto kot investitor (izvajalec del je Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij), bo očitno eden od temeljitejših posegov na osrednjem ljubljanskem mostu. V približno dveh mesecih naj bi obnovili dotrajane betonske površine in tlake na mostovih za pešce ter voznom pasu. Pri delu si pomagajo s lesenimi odrji pod doma gasilcev v Trebnjem, je priznava vodja Fran Genčič iz Trebnja, za prispevek pri razvoju krajevne samouprave Karel Smolč iz Trebnja in kmet Jože Trnovšek iz Pristavice za dosežke v kmetijstvu. (S. D.)

Prekinjene telefonske zveze

NOVO MESTO, 10. septembra - Danes dopoldne do 13.40 so bile telefonske zveze med novo mesto in ljubljanskimi »mrežami« sklenjene zaradi okvare na ljubljanski telefonski centrali, tako imenovani metacenti, nekaj časa povsem prekinjene, ves čas pa praktično onemogočene. Zaradi poskusov vzpostavljanja zveze z Ljubljano, je bila zdelo obremenjena tudi novomeška telefonska centrala in zato je bilo telefoniranje tudi na območju Novega mesta oteženo. (M. D.)

Bo Bistrica ob Sotli obdržala ime?

BISTRICA OB SOTLI, 10. septembra - Včerajšnje javno izrekanje za novo ime naselja Bistrica ob Sotli ni dalo končne odločitve. Med štirimi predlaganimi imeni, o katerih se je večerj izrekla približno polovica krajanov, niti eno ni dobilo potrebne večine glasov. Bistričani so se zato odločili, da bodo glasovanje ponovili na eno izmed bližnjih nedelj, ko se bodo izrekli za ali proti le o sedanjem imenu Bistrica ob Sotli in nekdanjem, starem imenu Sveti Peter pod Svetimi gorami. Povojno ime Bistrica ob Sotli se tudi ni nikoli zares udomabilo. Prav zato so se v krajevni skupnosti odločili za tako obliko javne razprave in izrekanja mnenja, ki bo dokončno odločitev dalo najverjetneje že ob koncu tega meseca. (V. S.)

BESEDA MANAGER JE MOŠKEGA SPOLA...
Ženske premalo zaupajo svojim sposobnostim.

KAKO LAHKO HITRO IZBOLJŠATE SVOJ IMAGE?!
Financirajte ekološki projekt in javno priznajte kakšno svojo napako!

MULTINACIONALKA BREZ VRHA
Je za Elanov potop kriv nesposoben management ali zarota od zuna?!

NE MISLIM DELATI VEČ KOT 40 UR NA DAN!
Karijeristične yuppeje so zamenjali individualistični yiffie-ji.

NAJBOLJ VITALNA ZNAMKA NA SVETU
Po uri in telefonu še swatch avto!!

MANAGER

DEM, DA BOM ZVEDEL

Izšlo je peto številko nove slovenske podjetniške revije MANAGER, GV, p.p. 271 - V, Titovo 35, Ljubljana, tel. 319-380.

GOSPODARSKI VESTNIK
Ljubljana, Titova 35

OBVESTILO

Republika Slovenija pripravlja svojo zakonodajo na področju prometa in razpolaganja z družbenim kapitalom, zato bomo organizirali strokovni seminar.

PRIVATIZACIJA DRUŽBENIH PODJETIJ IN IZDAJANJE INTERNIH DELNIC

takoj po sprejetju republiške zakonodaje. Na seminarju bodo sodelovali predstavniki izvršnega sveta Republike Slovenije, Gospodarske zbornice Slovenije, republiškega sklada in republiške agencije za restrukturiranje družbenega kapitala.

MAJDA STRUC

